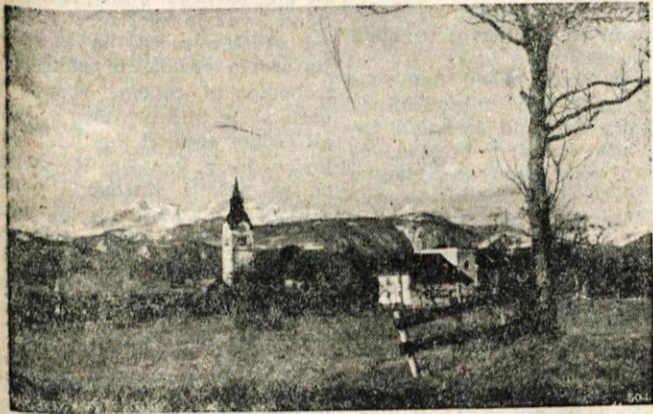

GLAS GORENJSKE

UREJA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KRANJ, SAVSKI BREG 2; TELEFON 475; TEK. RAČ. PRI NB KRANJ-OKOLICA
ST. 624-T-127 / IZHAJA VSAKO SOBOTO / LETNA NAROČNINA 400 DIN, POLLETNA 200 DIN, ČETRTLETNA 100 DIN, MESEČNA 35 DIN / POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 10 DIN

Lesce leta 1930. — In danes? (Beri članek na 2. strani.)

5 minut po telefonu

Razgovor s tov. Valentinom Sušnikom
predsednikom občine Besnica

Ko so v lanskem letu urejali v besniški občini pristopne poti k slapu Šumu in Besniškim toplicam, je bil predsednik besniške občine tovariš Valentin Sušnik med najagilnejšimi organizatorji. Njegova želja je bila, da odkrije lepote besniške okolice našim ljudem in jih tako čimveč naveže na te kraje, saj je turizem ena zelo donosnih gospodarskih panog.

Zato sem ga najprej povprašal, kako je kaj s slapom in toplicami.

Ze lansko leto smo ustanovili v Besnici turistično društvo, ki skrbi, da se bodo restavrirale toplice v sodobno kopalnico in, da se bo v bližini slapa in toplice zgradilo primerno gostišče. Laneto smo že uredili pristopne steze, letos pa bomo z deli nadaljevali. Vsega seveda ne bomo mogli narediti takoj, še to leto, vendar bomo stremeli, da stvari uredimo kar se da hitro.

V lanskem letu smo zgradili tudi cesto, ki veže postajo Besnica z vasjo. Pri tem nam je veliko pomagal Okrajni ljudski odbor. Preostane nam samo še, da zgradimo most čez Nemiljšico. Ker pa bodo letos na to cesto priključili še cesto iz Podnarta, kar je v programu občine Podnart, bo na ta način zvezana Gorenjska s Kranjem in Radovljico tudi na desnem bregu Save.

Razen tega sta bili v preteklem letu elektrificirani še zadnji dve vasi v naši občini Njivica in Nemilje. Za obnovo zastarele elektrarne v Podblici, iz katere zajemata električno energijo vasi Podblica in Jamnik, je bilo investiranih lani nad 2.800 tisoč dinarjev.

V letošnjem letu čaka občinski odbor še dosti dela.

Preložiti bo treba cesto na postajališču na Joštu, s čimer bodo odpadle nepotrebne zapornice. Dalje bomo omilili ovinek nad Rakovico, ki je sedaj zelo nepregleden in nevaren. Zgradila se bo tudi cesta iz Jamnika proti Dražgošam, ki je bila začeta že v lanskem letu. S to cesto bo povezan gorenjski kot preko Kroke s Selško dolino.

Ze v lanskem letu se je občinski odbor začel baviti z mislijo, da se v najkrajšem času zgradi dom, kjer bodo našli svoj prostor vsi uradi in ustanove, kmetijska zadruga in ostale organizacije in kjer bo dvorana za kulturne prireditve. Seveda bo treba dom zgraditi tam, da bo imela od njega korist vsa občina. Prostor smo že določili in to leto bomo začeli z gradnjo. Gledati pa bo treba tudi, da se čimprej zgradi vodovod za obe Besnici. Sedanji vodovod v Zg. Besnici je po 32 letih odpovedal, Sp. Besnica pa ga sploh nima.

Omenim naj še to, da si naši kmetje - živinorejci želijo, da se jim dodeli pašna pravica na eni izmed planin, ki obkrožajo tukajšnje občino. Brez nje se živinorejci v občini ne bo mogla razviti, četudi imamo drugače vse pogoje za razvoj te gospodarske panoge.

Od predelov do ulic

S seje LOMO Kamnik - Preimenovanje ulic in trgov

Malo mesto Kamnik je pravi labirint. Se domačin se komaj znajde v njem pri iskanju hiš, kaj šele tujec. Orientacija je praktično nemogoča, saj je oštevilčenje hiš še vedno isto kot pred 30 in več leti. Kamničani bodo sklep Ljudskega odbora mestne občine o preimenovanju naselij in imenovanju cest, ulic, trgov in poti gotovo navdušeno pozdravili. Ze lansko leto je bila na osnovi zvezne uredbe o oštevilčenju hiš imenovana komisija, ki naj bi določila imena ulicam in trgov. Ze pred vojno, leta 1937, je takratna občinska uprava začela s tem odgovornim in težavnim delom, vendar je stvar zaspala in počivala do današnjih dni.

Mesto je poznalo doslej samo predele, Mesto, Graben, Sutno, Zaprice, Mekinjje idr. Po tem odloku pa se ukinja dosedanja numeracija, prav tako pa tudi samostojni naselji Mekinjje in Duplica. Mesto bo razdeljeno na 49 ulic, cest, trgov in poti, ki bodo predvidoma od 15. marca dalje nosila imena po naših najvidnejših pesnikih in pisateljih, po dogodkih iz NOB, padlih herojih in krajih. Trgi se bodo imenovali: Trg Maršala Tita, Trg Talcev in Trg Svobode. S tem ukrepom bo odpravljena velika pomanjkljivost, ki je bila občutna posebno v zadnjih letih, ko se prebivalstvo hitreje menja, naseljuje in se večajo gradnje. Hišne tablice v modri barvi bo izdelala Tovarna emajlirane posode v Celju. Nove hišne tablice za vasi v kamniški občini pa so že izdelane in jih bodo v teh dneh začeli pribijati na poslopja.

ČE NE BO ŠLO DRUGAČE, BOMO PA PROTESTIRALI...

Motorni vlak je stara želja vseh Kamničanov, zato so jih časopisne vesti, ki poročajo, da Železniška direkcija v Ljubljani motornega vlaka na tej progi ne namerava uvesti, zelo razburile. Tudi v našem listu je nek Kamničan že precej pisal o tem, vendar vse kaže, da imajo na direkciji za zahteve in potrebe Kamnika gluha ušesa. Sedanje

Investicije v turizmu

Iz predračuna gostinske zbornice radovljiškega okraja za leto 1954 je razvidno, da bodo v tem letu vložili v propagandne namene okoli 7.250.000 din. Propaganda je pomembna investicija v gostinstvu in turizmu, ker

prometne zveze (v zimski in letni sezoni) so res zelo slabe. Priljubljene Kamniške planine in dolina Bistrice se Ljubljancanom vedno bolj oddaljujejo. Zato so odborniki na seji mestne občine sklenili, da bodo motorni vlak še enkrat zahtevali in, če ne bo šlo drugače, tudi odločno protestirali.

RAZPRAVA O NOVIH GOSPODARSKIH UREDBAH

Tajništvo za gospodarstvo pri Ljudskem odboru mestne občine in podružnica Narodne banke v Kamniku bosta organizirala seminar za tolmačenje novih gospodarskih predpisov.

V smislu zvezne uredbe o predvojaški vzgoji je odbor imenoval komisijo za predvojaško vzgojo, v kateri so poleg odbornikov ljudskega odbora tudi zastopniki političnih organizacij.

Sestčlanska komisija bo v skladu z novimi gospodarskimi predpisi potrjevala tarife pravlilnike gospodarskim podjetjem na področju kamniške občine.

Posebna komisija mestne občine je določila dovoljeno zazidljivost parcel in mestnih delov ter izjemno zazidljivost in predele, kjer je vsako zidanje prepovedano. Ta komisija je svoje delo temeljito opravila, ter si je sporne parcele ogledala. Odbor je potrdil predlog komisije, ki prepoveduje gradnjo vsakih objektov na turističnem obronku Mekinj okoli bivšega Prašnikarjevega dvorca in okolici novega kopalnišča ter na Podgorskem polju.

O vseh teh problemih so pred kratkim živahno razpravljali odborniki LOMO Kamnik na svoji 12. seji, ki ji je prisostvoval tudi zvezni poslanec tovariš Tomo Brejc.

Milijoni v steni

Vsi pogoji za razvoj rentabilnega podjetja v Hotavljah - Izredno pomanjkljiva tehnična oprema

9. februarja ob 6. zjutraj v Gorenji vasi.

Hitro stopam proti avtobusni postaji. Mraz me vzpodbuja. Sneg zoprn škrpije pod nogami.

Med potjo razmišljam o vsem kar sem videl in doživel včeraj, ko sem bil na obisku v podjetju »Marmor« v Hotavljah. Zbegan se mi povezujejo misli, kot da mi sproti zmrzujejo v zimskem jutru. Zaman jih skušam zajeti, dojeti in povezati v celoto. Zaman se trudim, da bi prišel do bistva stvari.

Praden sem se podal na pot, se mi je zdelo stvar mnogo jasnejša: v Hotavljah je marmor in to dober marmor, po katerem je na notranjem in inozemskem trgu dovolj povpraševanja. So torej vsi pogoji za razvoj izredno rentabilnega podjetja, ki bo lahko v mnogem pripomoglo k hitrejšemu napredovanju

celotnega gospodarstva v občini. Zaposlilo bo lahko vso tisto delovno silo, ki je doslej delala po naših gozdovih. Blegaš se otresa gozdnih delavcev. Skoraj polovico jih je že brez dela. Tudi s prevozi lesa se ne bo več kaj dosti zaslužilo. Zato je treba najti nov vir dohodkov...

Ko pa v mislih razvrščam vse tisto, kar sem zvedel v razgovoru z delavci, člani delavskega sveta, upravnega odbora, direktorjem, knjigovodjo itd., se mi zdi, da ne vem, kako bi pravzaprav začel. Mar od samih posameznosti ne vidim celote?

»I, kakopak«, bi mi odgovoril predsednik upravnega odbora tovariš Lojze Stremfel. Kar vidim ga, kako bi se hudomušno zamešjal in začel pripovedovati: »Stvar je popolnoma jasna. Začeti je treba in to temeljito. Vi, kar nas je tu zaposlenih, delamo z veliko vnemo, toda več ali manj brez haska, ker nimamo dovolj strojev, niti najpotrebnejšega orodja. Zato ni čudno, da smo doslej vsa leta, kljub temu, da smo dobro delali, samo životalili. Letos potrebujemo kakih 80 milijonov investicijskega kredita.«

»Da, doslej so bile obljube naša edina morala. Brez nič pa ne moreš trgati iz stene marmornatih blokov«, bi mu vpadel v besedo član upravnega odbora Milan.

Res je! Ogledal sem si kamnolom in vem, da je res tako. Kar začudil sem se, ko sem zve-

del, da hotavelski marmor izkoriščajo že kakih 100 let. Na hribu se to ne pozna, saj je šele dobra ped odkritega. Do pred kratkim so izkoriščali ta dragocen gradbeni material zelo nenačrtno. Najprej je kopal in lomil marmor pač kdor ga je potreboval. Potem se je ustanovilo nekako podjetje, ki pa je delalo samo to in toliko, kolikor je smatral za potrebno »Mineral« iz Ljubljane. Končno so bile prenešene ustanoviteljske pravice na občino v Gorenji vasi, ki pa ni imela sredstev, da bi omogočila razvoj podjetja.

Ni čudno, da se v takih okoliščinah ni dalo kaj prida napraviti, kar pa se je naredilo, se je naredilo nenačrtno in provizorično. Kovačnico so postavili na vrhu kamnoloma. Če bodo posegli količkaj globoko v hrib, jo bodo morali porušiti, ali pa bo sama zgrmela v kamnolom. Prav tako je s kamnoseško delavnico in upravnimi prostori. Prislonejni ob kamnolom, onemogočajo vsakršno razširitev kamnoloma. V prihodnosti bo treba tudi te porušiti in zgraditi novo stavbo. Namesto, da bi poleg starega začeli takoj graditi novo, bode morali šele rušiti.

So pa še druge težave. Kamnolom sploh ni mehaniziran. Zato bi nujno rabili vsaj 3 žične in eno listno žago (gater). Manjka jim najnujnejša oprema za kamnoseško delavnico, celo orodja nimajo dosti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Res je! Ogledal sem si kamnolom in vem, da je res tako. Kar začudil sem se, ko sem zve-

del, da hotavelski marmor izkoriščajo že kakih 100 let. Na hribu se to ne pozna, saj je šele dobra ped odkritega. Do pred kratkim so izkoriščali ta dragocen gradbeni material zelo nenačrtno. Najprej je kopal in lomil marmor pač kdor ga je potreboval. Potem se je ustanovilo nekako podjetje, ki pa je delalo samo to in toliko, kolikor je smatral za potrebno »Mineral« iz Ljubljane. Končno so bile prenešene ustanoviteljske pravice na občino v Gorenji vasi, ki pa ni imela sredstev, da bi omogočila razvoj podjetja.

Ni čudno, da se v takih okoliščinah ni dalo kaj prida napraviti, kar pa se je naredilo, se je naredilo nenačrtno in provizorično. Kovačnico so postavili na vrhu kamnoloma. Če bodo posegli količkaj globoko v hrib, jo bodo morali porušiti, ali pa bo sama zgrmela v kamnolom. Prav tako je s kamnoseško delavnico in upravnimi prostori. Prislonejni ob kamnolom, onemogočajo vsakršno razširitev kamnoloma. V prihodnosti bo treba tudi te porušiti in zgraditi novo stavbo. Namesto, da bi poleg starega začeli takoj graditi novo, bode morali šele rušiti.

So pa še druge težave. Kamnolom sploh ni mehaniziran. Zato bi nujno rabili vsaj 3 žične in eno listno žago (gater). Manjka jim najnujnejša oprema za kamnoseško delavnico, celo orodja nimajo dosti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Res je! Ogledal sem si kamnolom in vem, da je res tako. Kar začudil sem se, ko sem zve-

del, da hotavelski marmor izkoriščajo že kakih 100 let. Na hribu se to ne pozna, saj je šele dobra ped odkritega. Do pred kratkim so izkoriščali ta dragocen gradbeni material zelo nenačrtno. Najprej je kopal in lomil marmor pač kdor ga je potreboval. Potem se je ustanovilo nekako podjetje, ki pa je delalo samo to in toliko, kolikor je smatral za potrebno »Mineral« iz Ljubljane. Končno so bile prenešene ustanoviteljske pravice na občino v Gorenji vasi, ki pa ni imela sredstev, da bi omogočila razvoj podjetja.

Ni čudno, da se v takih okoliščinah ni dalo kaj prida napraviti, kar pa se je naredilo, se je naredilo nenačrtno in provizorično. Kovačnico so postavili na vrhu kamnoloma. Če bodo posegli količkaj globoko v hrib, jo bodo morali porušiti, ali pa bo sama zgrmela v kamnolom. Prav tako je s kamnoseško delavnico in upravnimi prostori. Prislonejni ob kamnolom, onemogočajo vsakršno razširitev kamnoloma. V prihodnosti bo treba tudi te porušiti in zgraditi novo stavbo. Namesto, da bi poleg starega začeli takoj graditi novo, bode morali šele rušiti.

So pa še druge težave. Kamnolom sploh ni mehaniziran. Zato bi nujno rabili vsaj 3 žične in eno listno žago (gater). Manjka jim najnujnejša oprema za kamnoseško delavnico, celo orodja nimajo dosti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

3,5 milijarde dinarjev za modernizacijo in nove gradnje

Notranje in zunanje lice jese-niške železarne se nenehno spreminja in izpopolnjuje. V zadnjih letih, ko so prevzeli upravljanje v železarni neposredni proizvajalci po svojih organih samoupravljanja, se je kapitalna gradnja v železarni zelo pospešila in dobila ogromen obseg. Samo v letu 1954 bodo kovinarji investirali v novo gradnjo preko 3,5 milijarde dinarjev. Izpopolnili bodo valjarno debele kotlovske in ladijske plečevine, na težki progi na Javorniku bodo zgradili novo veliko in moderno IGNIS žarilno peč in v pospešenem tempom grade novo valjarno za tanko pločevino.

Tudi na Jesenicah so zrasli z delom novi, moderno urejeni predelovalni obrati za vlačenje žice in valjanje tračnega železa. Na prostoru podrtih starin predelovalnih obratov razširjajo in grade novo jeklarino, ker dosedanji prostor martinarne nikakor več ne zadošča in ne ustreza sodobnemu obratovanju. Vse nove in velike pridobitve in izboljšave na plavžih nujno

zahtevajo zgraditev novih čistilcev za zrak, moderno ureditev rudnega dvora in nove sprejemne sile za surovine. V rudnem dvoru bodo zgradili tudi nov velik tirni žerjav. Dela zadovoljivo napredujejo tudi pri gradnji nove velike kalorične centrale, ki bo služila kot nujna rezerva ob pomanjkanju električne energije.

To stalno razširjanje Železarne na Jesenicah pa nujno zahteva tudi gradnjo sanitarij in rešilnih postaj.

Gradnja spomenikov padlim borcem

Okrajni odbor SZDL namerava to leto gmotno podpreti gradnjo spomenikov padlim borcem in talcm NOB ter spominskih stebrov, ki bodo dajali spominsko obeležje krajem, kjer so se ustanovljale prve partizanske enote in bile razne konference. Za to pomoč predvidevajo okoli 7,5 milijona dinarjev. Enega največjih spomenikov bodo zgradili na Pokljuki, kjer je padlo 82 borcev III. bataljo-

na Prešernove brigade. Več spomenikov bodo postavili tudi na Jelovici in ostalih krajih Gorenjske. Na Vodich nad Kropo bodo postavili spominski stebel, kjer je bilo 29. julija 1941 v navzočnosti narodnega heroja Staneta Zagarja formirana in zaprižehena prva gorenjska četa. Tak spomenik bodo postavili tudi na Obranci in na Mežaklji, kjer je bila ustanovljena prva jese-niška četa.

Kolektiv bo tudi letos v mehanizaciji reševal pereč stanovanjski problem na Jesenicah.

Organi samoupravljanja, sindikalna organizacija v železarni in drugi sektorji imajo polno razumevanje za to pospešno izpopolnjevanje in modernizacijo železarne in posameznih obratov.

Kaj pa gospodarski položaj podjetij, katerih je v gostinski zbornici vključenih 149? Vsa podjetja so zaključila poslovno leto še dokaj dobro, razen nekaj izjem, kot je n. pr.: hotel »Triglav« v Mojstrani, kjer so zaradi nesposobnosti in malomarnega poslovanja zašli v težak položaj. Preteklo leto je obiskalo radovljiški okraj 89.515 gostov turistov, in sicer 74.450 domačinov in 15.065 tujih gostov. Med domačimi gosti so prednjačili Slovenci, katerih je bilo 42.058, med tujimi gosti pa je bilo največ Angležev in Nemcev. Denarni uspeh deprometa je 636.632.000 dinarjev. Državni sektor je dosegel okoli 60%.

7a vsebine

TEDEN DNI PO SVETU

- Peta premiera
- Prešernovem gledališču
- KULTURNO PISMO IZ ZIROVNICE
- Na Visokem delajo
- STRASNE ZIME
- PLJUČNI RAK
- Iz filmskega sveta — Zanimivosti — Podlistek
- Gorenjski plonir
- ZA NAŠE BRALKE
- SPORTNI TEDNIK
- Kratke vesti — Radio spored — Gibanje prebivalstva

SE ŽIVEMU SPOMENIK

Neka londonska občina bo sedanjemu predsedniku vlade Churchill postavila spomenik, ki ga bo izdelal znani kipar Oscar Nemon.

TRGOVINA Z DEVIZAMI

Finančni škandali, ki so jih povzročili voditelji liberalne stranke na Japonskem, bodo verjetno vplivali na spremembo japonske vlade. Jokiša bo gotovo moral zamenjati nekateri ministri, med njimi tudi zunanji minister, Okazakija, ker je njegov sin tudi zapleten v trgovino z devizami.

NI BIL UGRABLJEN

Lani obsojeni japonski vojak trdi, da drugi sekretar sovjetskega veleposlanstva v Tokiu ni bil ugrabljen, temveč se je prostovoljno predal ameriškim oblastem. Izginuli diplomat je še vedno v Tokiu in Sovjeti to vedo. Če bi Sovjeti mislili, da je bil ugrabljen, se ne bi zadovoljili s skromno intervencijo pri japonski policiji.

UJETNIKE VRAČAJO

Vlada Sovjetske zveze je obvestila italijansko vlado, da bodo na Dunaju izročili italijanskim predstavnikom nadaljnih 16 vojnih ujetnikov. Sredi januarja so repatriirali 18 italijanskih ujetnikov iz SZ.

POTRES

Zadnji hud potres v Mehiki je napravil v državi Chiapas veliko škode. Življenje je izgubilo okrog 400 ljudi. Več o potresu ni znanega, ker je s prizadetim področjem prekinjena vsaka zveza.

KOREJO ZAPUŠČAJO

V Inčonu je pristala prva ladja, ki se vrača s Koreje z indijskimi vojaki, ki so nadzorovali vojne ujetnike. Glavnina čet pa bo prepeljana nazaj v Indijo te dni.

PAPEŽEVA BOLEZEN

V vatikanskih krogih je papeževa bolezen, ki se je zadnje dni precej vznesla, povzročila veliko vznemirjenje. Med kardinali so se že pričele intrige, kdo bo nasledil Pija XII. Pristaši sedanjega papeža hočejo kandidirati vatikanskega podsekretarja Montinija, ki niti ni kardinal. Da je zmešnjava še večja, pa hočejo ameriški kardinalni krogi predlagati kardinala Spellmana, kar bi občutno omajalo italijanske pozicije v Katoliški cerkvi. Prihodnji konklave utegne biti zelo zanimiv zaradi nasledstvenih bojov.

Ob ustanovitvi 8-letke v Kranju

Po vojni se je pokazala potreba po dvigu izobrazbene ravni našega delovnega človeka. V zvezi s tem se je pojavila težnja, da bi sleherni naš državljan dovršil vsaj nižjo srednjo šolo. Zato so bile, kjer so bili le dani pogoji, povsod ustanovljene nižje gimnazije, hkrati pa se je povečalo število višjih. Prvi korak je bil s tem storjen in pokazalo se je, da je bil tudi koristen, ni pa povsem ustregel. V nižjo gimnazijo so namreč prihajali skoraj vsi, ki so dovršili štiri razrede osnovne šole, naj so že nameravali nadaljevati študij na višji srednji šoli ali se posvetiti obrti, kmetijstvu in drugemu ročnemu delu. Naši šolniki so se trudili, da bi dali učencem v nižjih gimnazijah — enim zaključeno znanje za življenje, drugim pa za študij v višjih razredih. To je še nekako šlo. Toda bilo je precej dijakov, ki so ob programski zahtevnosti in metodi dela na gimnaziji odpovedali in običali v prvem ali drugem razredu. Posledica je bila, da je zahtevnost na gimnaziji padala in da so dijaki premalo pripravljeni prihajali v višjo gimnazijo in v srednje strokovne šole, starši učencev, ki niso izdelovali, pa so bili vznemirjeni in so se jezili ali na otroke ali na profesorje, eni celo na osnovnošolske učitelje, mnogi pa tudi na program. Oblast in prosvetni delavci sta se morala ob tem zamisliti, saj je šlo za mladino. Vprašanju je bilo treba priti do dna. Bolj in bolj je prihajala do izraza misel, naj gimnazija pripravlja dijake le za višji študij, za učence pa, ki kažejo večje zanimanje za ročno kot za gimnazijsko šolsko delo, naj se osnuje šola, ki bo po načinu dela in programski zahtevnosti ustregla njih zanimanju in zmogljivosti. Nazadnje je dozorel sklep, naj se ustanove osmerazredne osnovne šole. Tudi prosvetna oblast v Kranju se je odločila za to rešitev in je že z drugim letošnjem polletjem ustanovila dve taki šoli; eno v Kranju, drugo v Strazhišču, seveda za začetek le peti razred, tako, da bomo v treh letih dobili dve popolni osmerazrednici.

Osemrazredna osnova šola je nova pridobitev v sistemu našega šolstva. Zanimivo je, kako toplo so jo pozdravili premnogi starši, učitelji in profesorji, predvsem pa tudi dijaki. Za študij na njej se je prijavilo toliko prvošolcev, da je število preraslo pričakovanja. To je dokaz, kako potrebna je bila reforma in kako visoko ceni naša javnost novo šolo.

Poudarim naj še, da so bili na to šolo nameščeni najboljši predmetni učitelji, tisti, ko so imeli na gimnaziji najboljše uspehe in imajo dolgoletno uspešno pedagoško prakso. Prestop učencev z gimnazije je bil čisto prostovoljen in je bil izvršen le s privolitvijo staršev. Seveda so prestopili tudi dijaki, ki v gimnaziji niso uspevali, toda ob drugačni metodi, ob drugem programu in okoliščini bodo uspešno delali, če bodo le resni in pridni. Brez dela in vneme pa ni uspeha nikjer.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kamnomol je še skoraj popolnoma zakrit. Ogrorne sklade zemlje in ničvrnega kamna bo treba še odmetati, da bodo prišli do marmorja. Ko pa bodo enkrat prišli do marmorja in ga začeli izkoriščati, potem bodo morali začeti popravljati cesto do Hotavelj in oba mostova čez Voljaščico, da bosta sposobna za težek tovorni promet.

Vse to so nujne naloge, ki stoje pred kolektivom. O teh govori vsak delavec. Sedaj iščejo kredit, da bodo lahko pošteno začeli. Bojijo se samo, da bodo zamudili letošnje roke za kredite, ker jim bo vso dokumentacijo težko predložiti. Šele pred kratkim so namreč začeli zbirati razne podatke o kamnomolu in sestavljati družbeni plan. Vsega tega do sedaj sploh niso imeli.

Ko smo razgovarjali o kreditih, je predsednik sindikalne podružnice pripomnil: »Mar ni dovolj velik porok za rentabilnost našega podjetja marmor?« Menda je imel prav. Ko sem poizvedoval o možnostih prodaje njihovih izdelkov, so mi pokazali dopis beograjske »Gardže«. V dopisu stoji, da je »Gardža« pripravljena odkupiti podjetja njihovo celotno letošnjo produkcijo. Za marmor se zanima tudi neko podjetje iz Bombaya v Indiji in potem še vrsta domačih odjemalcev.

Marmor je hvalečen material, za katerim je v svetu veliko povpraševanja, mi razlagajo direktor in člani upravnega odbora. »Kredit, ki bi ga naše podjetje dobilo, bi lahko prav hitro

Lesce nekdanj, danes in jutri...

Lesce so največje naselje v Prešernovi pokrajini. S svojo osrednjo lego na tej široki ravnini, z dobrimi prometnimi zvezami na vse strani, s širokimi travniki, njivami in dobravami se Lesce uvrščajo med najlepše kraje v Sloveniji. Z Lesce je 20 minut peš hoda v Radovljico, 40 minut v Begunje ali na Bled in pičlo uro v Vrbo — Prešernovo — ljubo vas domačo. Z Lesce je krasen razgled na vrhove Karavank, na gozdno Jelovico, zeleno Pokljuko in na skalnate vrhove Juljskih Alp.

Leščani so se v starih časih v glavnem preživljali s poljedelstvom, živinorejo in prevozništvom. Cesta je igrala važno

vlogo v gospodarstvu Lesce. Ko v naših krajih še ni bilo železnic, so leščanski kočijaži vozili gospodo daleč naokoli. Vozniki so prevažali s težkimi vozovi blago po beli cesti po Zgornji Savski dolini čez Korensko sedlo v Beljak in Celovec. Prevozniška obrt je pred dograditvijo železnice lepo uspevala. Bližina Radovljice, Brezj, Begunj, Polje in Bleda je na razvoj te obrti ugodno vplivala.

Ko je proti koncu leta 1870 stekla gorenjska železnica, so za Lesce nastopili še boljši časi in leški kolodvor je imel veliko in pomembno gospodarsko zaledje. Ko je v Bohinju še cvetela železarska obrt, so številni

vozniki prevažali s pari konj težko naložene parizarje v Lesce na železniško postajo. Tu pa so naložili razne življenjske potrebščine in staro železo in jih vozili v Bohinj. V tistih letih so prevažali s postiljonskim vozom tudi pošto in ljudi iz Bohinja, Bohinjske Bele in Bleda na kolodvor v Lesce. Postiljonski voz je imel spredaj precej zvišen sedež, na katerem sta sedela voznik in postiljon s trobento ali rogom, zgoraj v vozu pa je bilo prostora za šest ali sedem oseb. S Pokljuke, Jelovice in z vnožja Karavank pa so nešteti »furmani« vozili s hlodi in deskami visoko naložene vozove proti Lescam. Vzdož postaje so bile vedno visoko naložene skladovnice desk, pripravljene za izvoz v južne kraje in v Italijo.

V Lescah so se cela desetletja stalno mudili lesni trgovci in prevzemalci lesa iz Italije. Ti so v naših krajih dobro živeli in kmalu obogateli. Po prvi svetovni vojni so šli odtod, spomini nanje pa so še ostali.

Kolodvor v Lescah je v tistih časih izkazoval tudi močan oseben promet. Iz vsega gorenjskega podeželja, z blejske in bohinjske kotline in z gorenjskih brd so prihajali ljudje na kolodvor. Moja — sedaj že pokojna mati, mi je večkrat pravila, kako je bilo leta 1878, ko se je v Bosni in Hercegovini vnela vojska med Avstrijo in Turki. Seveda se takrat niso topli s Turki avstrijski Nemci pač pa Slovenci, Hrvatje in Srbi za avstrijske interese. Na kolodvoru v Lescah so se nekega dne zbirali rezervisti iz vsega radovljiskega okraja. Z njimi so seveda prišle tudi njihove žene, dekleta in neveste. Zbirali so se ves dan. Proti večeru, ko se je bližal čas odhoda vlaka, pa so žene in dekleta zahtevale od postajnega načelnika, da jim dovoli, da smejo spremiti svoje može in fantje do Ljubljane. Po daljšem prerekanju je šef postaje to dovolil, toda pod pogojem, da mobiliziranci zasedejo prvo polovico vlaka, žene in dekleta pa drugi del. Vlak je potegnil v temno noč proti Ljubljani, vozovi, v katerih so bile žene in dekleta, pa so ostali na postaji. Nekdo jih je po naročilu neopaženo odklopil od onih vozov, v katerih so bili vojaki.

(Konec prohodnjic.)

Milijoni v steni

vrnili, z razmeroma visokimi obrestmi.

Začeti je torej res treba, to se izplača. Začeti, začeti... Toda kako? Tu se mi misli zavozljajo.

Spomnim se razgovora z mladim fantom, ki je popoval v gostilni, kjer sem večerjal. Je delavec v kamnomolu. Na pol pijan mi je pripovedoval, da je kronični pijanec. Škoda fanta, ki je drugače zelo simpatičen in bister. Z veliko vnemo mi je pripovedoval o marmorju. Dejal je, da je ta presneti kamen vse njegovo življenje — in vino seveda.

»Samo prav bo treba začeti. Zaenkrat ne gre, ker ni discipline, mi je dejal.

Discipline manjka. Temu so krive razmere, ki so bile v podjetju do pred kratkim. Delavci so bili prepričani sami sebi. Zanimivo je n. pr., da je v podjetju precej vajencev, ni pa bilo nikogar, ki bi jih učil. Sedaj so vajenci tik pred izpitom za kvalificiranega delavca, pa skoraj nič ne znajo. V podjetju imajo trenutno samo enega visokokvalificiranega delavca. Da vsaj delno omilijo to težko situacijo, so poslali nekaj najboljših delavcev na kamnoseški tečaj v Ljubljano.

V dveh mesecih je kolektiv narasel za skoraj 60 ljudi in to v mesecih, ko so pogoji za delo v kamnomolu najmanj ugodni, so mi pripovedovali. Nehote razmišljam o tem, ker se mi zdi, da kljub samozavesti, s katero so mi to pripovedovali, vendarle ni nekaj prav.

Je tak nagel porast števila za-

poslenih terjal logičen, naraven razvoj podjetja? Kaj, če niso začeli graditi podjetja pri repu, hiše pri slemenu? Morda sem preveč konservativen in ne morem slediti tempu delavoljnih ljudi, polnih ustvarjalne energije.

Vendar ne morem mimo teh vprašanj. Ne vem, če niso prehitro začeli zaposljevati nove delavce, še preden lahko na osnovi dobljenega kredita ugotovijo, koliko jih bodo pravzaprav rabili. Nad tem bi se moral zamisliti celotni kolektiv. Začeti bo treba iz temeljev. Ne bodo smeli dopustiti, da jih zanesejo pretirani načrti v svet iluzij. Tako se bodo izognili marsikakšnemu razočaranju.

Ne trdim, da njihovi načrti niso dobri. Samo računati je treba z realnimi možnostmi. Počasi bo prišlo vse na vrsto. Regulacija Voljaščice, da, celo elektrarno na Voljaščici in lastni drobilec bodo dobili in vse drugo...

Včeraj sem bil prvič v Hotavljah. Ko sem se razgledoval po vasi, sem mimogrede povprašal za ime rečice, ki teče skozi vas. Povedali so mi, da je to Hotavljščica, vendar samo do Voljak. Od tam dalje je Voljaščica...

Še predno bo izbrsano z zemljevida Srednje Brdo, ki hrani v svojih nedrih hotaveljski marmor, bo to drugače. Morda nič več tako idilično, a vendar lepše in srečnejše. Samo času pa moramo vendarle pustiti čas.

IVO PORENTA - VOJKO

NA POTI V SVOBODO

V tem kritičnem položaju je štab izdelal orožja uporabljali tudi tanke, oklopne avto-

naslednji načrt: 1. čim dalj časa zadrževati spopad z napredujočim sovražnikom in mu s tem onemogočiti koncentracijo na ozkem prostoru. 2. šele proti večeru nuditi odpor in napasti sovražnika ter se prebiti v smeri proti vasi Repnje, odkoder bi ponoči napravili premik v smeri Komende. Patrole — tipalke, ki so ugotovljale smer in prisotnost sovražnika, pa so medtem javile, da je z razširitvijo gozda nastala med levim krilom in pobočnico majhna vrzel. Takrat pa je komanda tvegala vse in izpremenila svoj prvotni načrt, izkoristila nemško vrzel in s spretnim manevriranjem z edinicami obšla sovražnikovo krilo ter bila z nočjo vred že izza sovražne linije.

Štab I. bataljona Kokrškega odreda

Brez vodnikov, v popolni temi in nevihti se je kolona borcev držela za roke, pomikala po gozdu proti vasi Repnje, kjer je nameravala potolči zasedo in z neprekinjenim maršom doseči gozdove pri Komendi. S puško v roki so se trudne, mokre in lačne enote pomikale med vasema Bukovica in Vodice in zjutraj prešle Komendo. Sovražnik je iz postojanke v Komendi opazoval premik naših enot po cesti, toda ni odprl ognja, ker verjetno ni mogel ugotoviti ali so trupe nemške ali partizanske.

15. junija ob devetih uri sta bataljona prispele v Komendsko Dobravo, kjer ni bilo več možnosti obkoljevanja in kamor sovražnik izmučenim borcem ni več sledil.

V teh operacijah je sodelovalo tri tisoč sovražnih vojakov, ki so poleg lahkega in težkega

mobile, izvidniška letala in topove. Operacije je vodil nemški polkovnik, izgube pa so bile sledeče: enajst mrtvih in osem težko ranjenih.

Enote Gorenjskega odreda so imele ranjenega enega tovariša.

Pet dni po končanih bojih v smledniških gozdovih je stopil v akcijo drugi minerski vod. Osemnajst tovarišev je med 17. in 18. uro napadlo na cesti Tržič — Begunje pri vasi Palovče dva kamiona, na katerih se je vozilo dvanaest Nemcev in belogardistov. Oba kamiona sta se ob napadu prevrnila pod cesto, kasneje pa, ko so ju borci s smelimi jurimšami zasuli s bombami, tudi zgorela. Moštvo je bilo deloma pobito, deloma pa je zgorelo. Pri tem sta bila zaplenjena dva mitraljeza »šarča«, dve napadalni pištoli, šest pušk, ena pištola, šest bomb,

7 trije zaboji mitraljeske municije, nekompleten radijski oddajnik, daljnogled in več druge opreme.

V zgodovini bojov na Gorenjskem se prvič spominja samostojna akcija ostrostrelcev šele 22. junija 1944, ko sta Anton Janša in Jakob Tor napadla pri predoru Podhom nemško stražo in enega sovražnika ubila, štiri pa naglala v beg. Čeprav so verjetno ostrostrelci obstojali že v prvih letih osvobodilnega boja, si je tudi ta datum vredno zapomniti.

Meseca junija so nastale v Gorenjskem odredu nekatere spremembe. Zaradi tekmovanja sta bila poslana v sestav XXXI. divizije NOV in POJ »Tomažev bataljon« Gorenjskega odreda in II. bataljon, ki sta bila potem priključena v eno izmed brigad omenjene divizije. Odpoklican je bil tudi komandant odreda Vanja, njegove posle pa je kot vršilec dolžnosti prevzel načelnik štaba Damjan. V sestav odreda je prišel tudi nov pomočnik politkomisarja tovariš Janez Jerman.

Poleg vojaških akcij so bataljoni posvečali veliko pažnjo mobilizaciji. Dne 31. julija 1944 je štel odred 728 moških, ki so bili sorazmerno razdeljeni na obeh straneh Save. Bataljoni so narasli vsled mobilizacije, ki je v posameznih mesecih izgledala takole: januar 80, februar 678, marec 845, april 679, maj 307, junij 162, julij 224. To je lep dokaz predanosti, zgrajenosti in zupanja Partiji.

V svojem rednem poročilu štabu IX. Korpusa NOV in POJ, dne 9. avgusta, navaja štab odreda med drugim tudi naslednje:

»Dne 7. avgusta je oddelek I. bataljona Gorenjskega odreda izvedel napad na štab belogardistične postojanke v Lescah pri Bledu. Udar je bil izvršen na ta način, da so zato pripravljene borci zlezli po lestvi v prvo nadstropje, od tu pa skozi straniščno okno na hodnik. V borbi, ki se je razvila v stavbi, je bilo šest belogardistov ubitih, trije ranjeni, dva pa ujeta. Od naših je bil ranjen eden. Zaplenjena sta bila dva mitraljeza, ena brzostrelka in dve puški. Odlično zasnovan napad ni uspel popolnoma, ker so bili belogardisti zaradi nesporazuma naših predčasno obveščeni. Vsekakor pa je akcija na postojanko, ki je oddaljena samo dvesto korakov od druge, mnogo močnejše, naredila ne samo v tej, temveč tudi v drugih belogardističnih postojankah preplah in strah ter zelo dvignila moralo med prebivalstvom.

Štab odreda, ki je bivakiral v dolini Kokre ali v Lomu nad Tržičem, se je premaknil na

sektor Stol in se nastanil na Poljski planini. Toda čez par dni, dne 10. avgusta, je skupina Nemcev in belogardistov štab napadla in požgala hleva na Poljski planini in Planinci. v borbi, ki je trajala s presledki ves dan, so imeli Nemci več mrtvih in ranjenih, medtem ko je bil od naših ranjen le tovariš Andrej. Po napadu se je štab priključil III. bataljonu Gorenjskega odreda in tam ostal več dni, potem pa odšel nazaj na sektor Loma, kjer pa je bil že tretji dan po prihodu napaden. Vsi borci od ožjega štaba do zadnjega strelca so se v tem boju izkazali. Ker je bil teren pod Storžičem že preveč kompromitiran, se je štab odreda premaknil na Konjščico in prespal pri bataljonu, potem pa odšel nazaj na sektor Stol in se nastanil v Dragi nasproti gradu Kamen v že pripravljenej taborišču. V tem času so se mudili dvakrat na štabu odreda angleški oficirji, člani angleške vojaške misije, ki so potovali na Koreško.

Ena največjih in najuspešnejših akcij odreda v tem času je bilo, iztirjenje vojaškega transportnega vlaka med postajama Skofja Loka — Zabnica, kjer je stodvajset sovražnih vojakov izgubilo življenje.

II.

KOKRŠKI ODRED

5. Maščevalci

Ves mesec avgust je potekal v znamenju priprav za razformiranje Gorenjskega odreda, ustanovitve Skofjeloškega in obnove Kokrškega odreda. Dejansko sta bila dva vzroka, da je prišlo do ukinitve enotnega odreda v tem delu Slovenije. Prvi vzrok je bil preobsežno operativno področje, ki je segalo od izvira Save do Ljubljane, torej na teritoriju vse Gorenjske. Štab odreda ni bil v stanju kontrolirati, dajati navodila in pomoč vsem enotam, ki so bile raztresene širom po Gorenjski. V letu 1944. od januarja do septembra, je bilo mobiliziranih ali je prostovoljno stopilo v gorenjske bataljone 3375 novih borcev, ki so bili deloma vključeni v enote na Gorenjskem, deloma pa poslani v IX. Korpus NOV in POJ. Enote so postajale v vsakim dnevu večje in to je bil drugi, morda še važnejši razlog za formiranje dveh odredov. To je bil poleg že navedenih razlogov tudi popolnoma politično-vojaški manever, ki je meril na to, da zmede sovražnike, zagotovijo uspeh in zmanjšajo izgube. Zgodovinski datum, 30. avgust 1944, pomeni obnovo Kokrškega odreda.

Videli smo več življenja, kot ga je delu dal avtor

Vojnovičev „Ekvinokcij“ v Prešernovem gledališču

čas. Konstrukcijsko je najšibkejšje četrti dejanje, kjer predstavlja ljudsko sodišče z oprostilo sodbo in Jelino smrtjo izraziti veliki pevski zbor ob zaključku opere. Zato je tudi ta snov že ponovno našla svojega komponista.

Uprizoritev v sodobnem gledališču zahteva, da režiser predvsem odčara Jelo in jo iz megleni sicer prazne retorike postavi na trda zemeljska tla, med ljudi, kakršni se ob večerih zbirajo okoli njenega ognjišča. Peter Malec je sicer z lokalnim posegom zarezal v četrti dejanje in ga takoj po uboju Nika naglo pognal k razpletu, ki pa je še zmeraj pre slab utemeljen. Ne glede na te črte pa je v svojem režiserskem konceptu ostal zvest avtorjevemu melodramskemu zanosu in begu od scenskega realizma. Mizansceno zavestno zanemarlja in poenostavlja do šablone, izhajajoč iz zmotne presoje, da je beseda sama dovolj silna in razgibana. To velja za tekst antične tragedije ali klasične drame, pri Vojnoviču pa beseda ni meso postala.

Veliko vlogo Jele igrata v alternaciji članica ljubljanske Drame Elvira Kraljeva in Angelca Hlebctetova. Elvira Kraljeva je realizacijo tega lika vskladila s pisateljevo zamisljivo in režiserjevim konceptom. Vsa velika igralska kultura te znane igralkine in govorna popolnost, kakršno redko slišimo z našega odra, nista takemu liku mogli dati vsebine. Koncept Angelce Hlebctetove je od Vojnoviča skoraj popolnoma odmaknjen, toda mnogo bližji našemu današnjemu gledanju, ki pričakuje v dramskem značaju kompleksnosti in v njegovi aktivnosti psihološke in psihoanalitične osnove. V njeni Jeli je poleg materinske ljubezni in razžaljene časti divje burila pred tolikimi leti v podzavest potisnjena erotičnost temperamentalne južnjakinje, ki se je po povratku zapeljivca sprostila in kot podmorski potres razburkala dolga leta mirno gladino. Uspešnega self-madema Nika je izrazil Jože Kovačič s primerno tehtnostjo in brezobzirnostjo, lik pa se mu je v četrti dejanju razbil in v figuro malega agenta, ki snubi izseljenca.

Tudi za kapitana Frana imamo dvojno zasledbo. Nace Reš je dal kantorskega nasilnika, ki mu res pristoi naziv morsk razbojnik, Marijan Dolinar pa ujedljivega starca, ki je popadljiv iz zavesti lastne nemoči. Oba se v svoji igri poslužujeta kliseja, ki je pri Dolinarju močnejše viden. Erzenov mojster Ivo, naraven in preprost med preprostimi, se v Jelini zgodbi vidno lomi med svojim, v psihološki realizem usmerjenim hotenjem in podreditvijo režiserjevi volji. Anica je izmed vseh oseb te drame najbolj popolna kopija preganjane nedolžnosti in solzave melodrame. Nada Bavdaževa se je močno trudila (in ne zmeraj brezuspešno), da bi tej papirnati figuri vdihnila nekaj

živga, človeškega čustvovanja. Uspelo ji je (to v scenah z Ivom, dobra je tudi njena pasivnost ob Amerikancu Niku).

Lep odski lik je postavil France Trefalt kot slepi Vlaho. Izrazno vezan v igri slepca se je moral odreči običajnim izraznim sredstvom geste in miške, ki zaradi pogostega nastopanja na odru v podobnih značajih postajajo že stereotipna, kar je sploh neprijetnost majhnega ansambla. V tem je postal altruizem življenjske vsebine, ki ga rešuje pred obupom in zagrenjenostjo. Ne glede na to pa je Vlaho v organski gradnji drame nepotreben.

Dubrovniki proletariati je na našem odru živo zadihal. V zunanosti in igralsko prav originalen lik je ustvarila Klio Maverjeva s svojo poštarico

in naivna kmečka fanta, ki komaj čakata, da se jima odpre raj Amerike. V. Kalanova je odigrala staro služabnico, ki zvesto služi svojemu gospodarju, ki pa se ji vse upira ob tolikem zlu, kar ga je videla v tej hiši. Nekak pendant Lucip je stari filozofski grobar, ki ga je v maski in igri skrbno izdelal Metod Mayr. Kar suvereno se je gibal na odru mladi Gustl Perne.

Osnutke za sceno je pripravil akad. slikar Maks Kavčič. Dočim so notranjosti ugajale, so učinkovali eksterieri ploskovito. Svoj delež pri tem nosi tudi osvetljava. Tehnična služba tokrat ni bila tako skrbna, kot običajno in kot v poklicnem teatru mora biti. Prav po svetopisemsko so se majale hiše in drevesa.

Prizor iz 1. dejanja; mati Jele (A. Hlebctetova), Anica (N. Bavdaževa) in Ivo (J. Erzen).

Marijo. Zadirčna Kate iz branjarije in njen mož Pavo (Mara Černetova in Mirko Cegnar) sta izza raskave površine odkrivala topla izigrano človečnost. Stara morsk volkova Andri J. Grašiča in Luka L. Stiglica (v skrbno izdelani maski) ter Jože Pristov kot pristaniški delavec so prinesli in dramo potreben pristanski kolorit. Laci Cigoj in Bogdan Fajon sta bila nerodna

Predstava nam je pokazala dvojce zanimivih dejstev. Umetniško težavne večine igralcev v tem ansamblu je zavestno usmerjeno k realističnemu odskemu izrazu. To je prvo, drugo pa je, da je prvi igralec Prešernovega gledališča dal igralskemu značaju več življenja, kot ga je vdihnil vanj avtor. Naj ne bo osamljena lastovica. B.

Burna debata med odborniki in člani Kulturno umetniškega društva, ki je sprožil članek, objavljen v tem časopisu v eni izmed prejšnjih števil, je razčistila položaj med člani in odborniki našega društva. Duhovi prizadetih in neprizadetih odbornikov so se pomirili; nasveti in očitki so se potlačili v malho; in tako teče kulturno življenje na Visokem zopet normalno pot.

Ta članek mi je zdrnil izpodperesa natanko tri dni po obnem zboru našega društva, ki je bil letos 28. januarja. Na tem zboru (bil je to prvi občni zbor) smo imeli priložnost pretresti uspehe in neuspehe ter napake našega mladega, še ne popolnoma razvitega društva. Kljub težavam, s katerimi se mora boriti šele razvijajoče se društvo, nam je uspelo pritegniti kar precej ljudi; ker pa društvo obsega tri vasi, Visoko, Milje in Luže, moramo v članstvo pritegniti še več ljudi. Največ članov je iz vrst mladine; manj je starejših. Velik uspeh smo dosegli tudi v povezoivanju s člani iz drugih društev ter v sodelovanju med posameznimi vasi. S tem smo močno oslabil — vsaj v naši okolici — nit trdovratnega lokalnega patriotizma, ki med nekaterimi vasi še vedno bujno cvete. Tudi administrativno delo bomo izboljšali. Doslej nismo imeli praktično ničesar. Nismo vodili delovodnika; dopisi so bili neregistrirani in raztreseni po raznih mapah; kronike društva nismo poznali — prvi začetki o tem so že tu; sedaj ima-

Na Visokem delajo ...

Odmevi z občnega zbora kulturno umetniškega društva

mo končno že svojo štampiljko, pravzaprav kar dve: eno pravo, to se pravi z imenom Valentina Kokalja in drugo s priimkom »Zorman«, ki so nam jo poslali z okraja. Odločili smo se za prvo, ker je pač to njegov pravi priimek; »Zorman« pa ne moremo uganiti, kdo bi nam ga vrnil?

Po izčrpnem pretresu tov. predsednika o preteklih nalogah in delu, je prišla na spored tudi debata o članku, ki je bil objavljen v tem časopisu. Nekateri so bili mnenja, da ni bilo prav obešati društva ter njegovih odbornikov na zvon ter kaliti društvenega miru; drugi pa so potrdili, da je članek nesporno rodil pozitivne uspehe ne glede na to, da so bili morda posamezniki užaljeni. S temi se strinjam tudi jaz. Dramski sekciji je v pretekli sezoni vendarle uspelo postaviti na oder nekaj del. Z Zlatoroga smo prebili led v kulturno prosvetni dejavnosti na Visokem ter obenem z njim odprli tudi domačo oder, na katerem je sedaj mogoče uprizorjati tudi bolj zahtevna dela. Poleg Zlatoroga smo uprizorili tudi nekaj igrice za razvedrilo, katerih vsebina pa z — umetniškega vidika — ni bila kdo ve kako primerna. V tem bomo morali izbrati kako drugo — strožjo — obliko kriterija. Tudi dneva

žena in otrok nismo pozabili: naš mladi naraščaj, ki je v društvu močno zastopan, je zaigral M. Komanove igrice: Sestrin varuh. Sezono 1952-53 smo zaključili s sklepom, da bomo v jeseni uprizorili F. Žižkovo Miklovo Zalo.

Poletje je minilo v pripravah za to igro. Potrebna je bila namreč popolna scena zanjo. Kljub zaprekan, ki se pojavljajo ob študiranju tako zahtevnega dela z ansamblom nepopolnih igralcev, instrumentalistov in pevcev, smo uspeli — da smo delo »jagi« za obleko — da smo delo 2. januarja letos postavili na oder. Ogromen obisk dokazuje, da je ta splošno znana ljudska drama uspela. K uspehu pa so mnogo pripomogli igralci, ki so bili dokaj posrečeno izbrani.

Poročilo blagajnika je bilo kratko; dalo pa nam je splošno sliko o gibanju denarja v našem društvu. Statični, neekonomični, nizki odri starih prosvetnih domov so se v splošnem umaknili novim visokim, praktičnim odrom. Zahteva takega odra pa so neprimerno večje. Svetlobni park z reflektorji, zavesa, gibljive kulise in podobno, zahtevajo vedno novih dopolnil in za to je treba denarja. Prav to pa našo blagajno občutno črpa. Kljub temu, da imamo že prvo polovico sezone 300% več

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Godba na pihala marljivo vadi in sodeluje pri vseh javnih proslavah in prireditvah. Odsek Ljudske univerze je pričel z rednimi tedenskimi predavanji in študijem Politzerjeve knjige: »Sodobna filozofska vprašanja. Pri teh predavanjih bi bilo želeli večjega obiska. Gledališki odsek se je že jeseni pripravil na igro, ki je pa še ni »dal na svetlo«.

O kinu govorimo v Zirovnici že pet let. Aparaturo so nam že pred leti ponujali. V občini imamo dve primerni dvorani. Vsi si želimo kino predstav, posebno tisti, ki si ne utegnemo ogledati predstav v Radovljici ali na Jesenicah. Manjši kraji nas prehitujejo. Zato pričakujemo več razumevanja s strani vseh merodajnih krogov.

Naša mladina, ki se kulturno udeležuje v KUD »France Prešeren« na Breznici, je pred kratkim naštudirala Goldonijevo

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Godba na pihala marljivo vadi in sodeluje pri vseh javnih proslavah in prireditvah. Odsek Ljudske univerze je pričel z rednimi tedenskimi predavanji in študijem Politzerjeve knjige: »Sodobna filozofska vprašanja. Pri teh predavanjih bi bilo želeli večjega obiska. Gledališki odsek se je že jeseni pripravil na igro, ki je pa še ni »dal na svetlo«.

O kinu govorimo v Zirovnici že pet let. Aparaturo so nam že pred leti ponujali. V občini imamo dve primerni dvorani. Vsi si želimo kino predstav, posebno tisti, ki si ne utegnemo ogledati predstav v Radovljici ali na Jesenicah. Manjši kraji nas prehitujejo. Zato pričakujemo več razumevanja s strani vseh merodajnih krogov.

Naša mladina, ki se kulturno udeležuje v KUD »France Prešeren« na Breznici, je pred kratkim naštudirala Goldonijevo

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Predstava nam je pokazala dvojce zanimivih dejstev. Umetniško težavne večine igralcev v tem ansamblu je zavestno usmerjeno k realističnemu odskemu izrazu. To je prvo, drugo pa je, da je prvi igralec Prešernovega gledališča dal igralskemu značaju več življenja, kot ga je vdihnil vanj avtor. Naj ne bo osamljena lastovica. B.

Burna debata med odborniki in člani Kulturno umetniškega društva, ki je sprožil članek, objavljen v tem časopisu v eni izmed prejšnjih števil, je razčistila položaj med člani in odborniki našega društva. Duhovi prizadetih in neprizadetih odbornikov so se pomirili; nasveti in očitki so se potlačili v malho; in tako teče kulturno življenje na Visokem zopet normalno pot.

Ta članek mi je zdrnil izpodperesa natanko tri dni po obnem zboru našega društva, ki je bil letos 28. januarja. Na tem zboru (bil je to prvi občni zbor) smo imeli priložnost pretresti uspehe in neuspehe ter napake našega mladega, še ne popolnoma razvitega društva. Kljub težavam, s katerimi se mora boriti šele razvijajoče se društvo, nam je uspelo pritegniti kar precej ljudi; ker pa društvo obsega tri vasi, Visoko, Milje in Luže, moramo v članstvo pritegniti še več ljudi. Največ članov je iz vrst mladine; manj je starejših. Velik uspeh smo dosegli tudi v povezoivanju s člani iz drugih društev ter v sodelovanju med posameznimi vasi. S tem smo močno oslabil — vsaj v naši okolici — nit trdovratnega lokalnega patriotizma, ki med nekaterimi vasi še vedno bujno cvete. Tudi administrativno delo bomo izboljšali. Doslej nismo imeli praktično ničesar. Nismo vodili delovodnika; dopisi so bili neregistrirani in raztreseni po raznih mapah; kronike društva nismo poznali — prvi začetki o tem so že tu; sedaj ima-

mo končno že svojo štampiljko, pravzaprav kar dve: eno pravo, to se pravi z imenom Valentina Kokalja in drugo s priimkom »Zorman«, ki so nam jo poslali z okraja. Odločili smo se za prvo, ker je pač to njegov pravi priimek; »Zorman« pa ne moremo uganiti, kdo bi nam ga vrnil?

Po izčrpnem pretresu tov. predsednika o preteklih nalogah in delu, je prišla na spored tudi debata o članku, ki je bil objavljen v tem časopisu. Nekateri so bili mnenja, da ni bilo prav obešati društva ter njegovih odbornikov na zvon ter kaliti društvenega miru; drugi pa so potrdili, da je članek nesporno rodil pozitivne uspehe ne glede na to, da so bili morda posamezniki užaljeni. S temi se strinjam tudi jaz. Dramski sekciji je v pretekli sezoni vendarle uspelo postaviti na oder nekaj del. Z Zlatoroga smo prebili led v kulturno prosvetni dejavnosti na Visokem ter obenem z njim odprli tudi domačo oder, na katerem je sedaj mogoče uprizorjati tudi bolj zahtevna dela. Poleg Zlatoroga smo uprizorili tudi nekaj igrice za razvedrilo, katerih vsebina pa z — umetniškega vidika — ni bila kdo ve kako primerna. V tem bomo morali izbrati kako drugo — strožjo — obliko kriterija. Tudi dneva

žena in otrok nismo pozabili: naš mladi naraščaj, ki je v društvu močno zastopan, je zaigral M. Komanove igrice: Sestrin varuh. Sezono 1952-53 smo zaključili s sklepom, da bomo v jeseni uprizorili F. Žižkovo Miklovo Zalo.

Poletje je minilo v pripravah za to igro. Potrebna je bila namreč popolna scena zanjo. Kljub zaprekan, ki se pojavljajo ob študiranju tako zahtevnega dela z ansamblom nepopolnih igralcev, instrumentalistov in pevcev, smo uspeli — da smo delo »jagi« za obleko — da smo delo 2. januarja letos postavili na oder. Ogromen obisk dokazuje, da je ta splošno znana ljudska drama uspela. K uspehu pa so mnogo pripomogli igralci, ki so bili dokaj posrečeno izbrani.

Poročilo blagajnika je bilo kratko; dalo pa nam je splošno sliko o gibanju denarja v našem društvu. Statični, neekonomični, nizki odri starih prosvetnih domov so se v splošnem umaknili novim visokim, praktičnim odrom. Zahteva takega odra pa so neprimerno večje. Svetlobni park z reflektorji, zavesa, gibljive kulise in podobno, zahtevajo vedno novih dopolnil in za to je treba denarja. Prav to pa našo blagajno občutno črpa. Kljub temu, da imamo že prvo polovico sezone 300% več

Kulturno pismo iz Žirovnice

Največ uspeha ima Ljudska knjižnica

Le malokdaj se oglasimo iz Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Godba na pihala marljivo vadi in sodeluje pri vseh javnih proslavah in prireditvah. Odsek Ljudske univerze je pričel z rednimi tedenskimi predavanji in študijem Politzerjeve knjige: »Sodobna filozofska vprašanja. Pri teh predavanjih bi bilo želeli večjega obiska. Gledališki odsek se je že jeseni pripravil na igro, ki je pa še ni »dal na svetlo«.

O kinu govorimo v Zirovnici že pet let. Aparaturo so nam že pred leti ponujali. V občini imamo dve primerni dvorani. Vsi si želimo kino predstav, posebno tisti, ki si ne utegnemo ogledati predstav v Radovljici ali na Jesenicah. Manjši kraji nas prehitujejo. Zato pričakujemo več razumevanja s strani vseh merodajnih krogov.

Naša mladina, ki se kulturno udeležuje v KUD »France Prešeren« na Breznici, je pred kratkim naštudirala Goldonijevo

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Godba na pihala marljivo vadi in sodeluje pri vseh javnih proslavah in prireditvah. Odsek Ljudske univerze je pričel z rednimi tedenskimi predavanji in študijem Politzerjeve knjige: »Sodobna filozofska vprašanja. Pri teh predavanjih bi bilo želeli večjega obiska. Gledališki odsek se je že jeseni pripravil na igro, ki je pa še ni »dal na svetlo«.

O kinu govorimo v Zirovnici že pet let. Aparaturo so nam že pred leti ponujali. V občini imamo dve primerni dvorani. Vsi si želimo kino predstav, posebno tisti, ki si ne utegnemo ogledati predstav v Radovljici ali na Jesenicah. Manjši kraji nas prehitujejo. Zato pričakujemo več razumevanja s strani vseh merodajnih krogov.

Naša mladina, ki se kulturno udeležuje v KUD »France Prešeren« na Breznici, je pred kratkim naštudirala Goldonijevo

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Godba na pihala marljivo vadi in sodeluje pri vseh javnih proslavah in prireditvah. Odsek Ljudske univerze je pričel z rednimi tedenskimi predavanji in študijem Politzerjeve knjige: »Sodobna filozofska vprašanja. Pri teh predavanjih bi bilo želeli večjega obiska. Gledališki odsek se je že jeseni pripravil na igro, ki je pa še ni »dal na svetlo«.

O kinu govorimo v Zirovnici že pet let. Aparaturo so nam že pred leti ponujali. V občini imamo dve primerni dvorani. Vsi si želimo kino predstav, posebno tisti, ki si ne utegnemo ogledati predstav v Radovljici ali na Jesenicah. Manjši kraji nas prehitujejo. Zato pričakujemo več razumevanja s strani vseh merodajnih krogov.

Naša mladina, ki se kulturno udeležuje v KUD »France Prešeren« na Breznici, je pred kratkim naštudirala Goldonijevo

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Godba na pihala marljivo vadi in sodeluje pri vseh javnih proslavah in prireditvah. Odsek Ljudske univerze je pričel z rednimi tedenskimi predavanji in študijem Politzerjeve knjige: »Sodobna filozofska vprašanja. Pri teh predavanjih bi bilo želeli večjega obiska. Gledališki odsek se je že jeseni pripravil na igro, ki je pa še ni »dal na svetlo«.

O kinu govorimo v Zirovnici že pet let. Aparaturo so nam že pred leti ponujali. V občini imamo dve primerni dvorani. Vsi si želimo kino predstav, posebno tisti, ki si ne utegnemo ogledati predstav v Radovljici ali na Jesenicah. Manjši kraji nas prehitujejo. Zato pričakujemo več razumevanja s strani vseh merodajnih krogov.

Naša mladina, ki se kulturno udeležuje v KUD »France Prešeren« na Breznici, je pred kratkim naštudirala Goldonijevo

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Godba na pihala marljivo vadi in sodeluje pri vseh javnih proslavah in prireditvah. Odsek Ljudske univerze je pričel z rednimi tedenskimi predavanji in študijem Politzerjeve knjige: »Sodobna filozofska vprašanja. Pri teh predavanjih bi bilo želeli večjega obiska. Gledališki odsek se je že jeseni pripravil na igro, ki je pa še ni »dal na svetlo«.

O kinu govorimo v Zirovnici že pet let. Aparaturo so nam že pred leti ponujali. V občini imamo dve primerni dvorani. Vsi si želimo kino predstav, posebno tisti, ki si ne utegnemo ogledati predstav v Radovljici ali na Jesenicah. Manjši kraji nas prehitujejo. Zato pričakujemo več razumevanja s strani vseh merodajnih krogov.

Naša mladina, ki se kulturno udeležuje v KUD »France Prešeren« na Breznici, je pred kratkim naštudirala Goldonijevo

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Godba na pihala marljivo vadi in sodeluje pri vseh javnih proslavah in prireditvah. Odsek Ljudske univerze je pričel z rednimi tedenskimi predavanji in študijem Politzerjeve knjige: »Sodobna filozofska vprašanja. Pri teh predavanjih bi bilo želeli večjega obiska. Gledališki odsek se je že jeseni pripravil na igro, ki je pa še ni »dal na svetlo«.

O kinu govorimo v Zirovnici že pet let. Aparaturo so nam že pred leti ponujali. V občini imamo dve primerni dvorani. Vsi si želimo kino predstav, posebno tisti, ki si ne utegnemo ogledati predstav v Radovljici ali na Jesenicah. Manjši kraji nas prehitujejo. Zato pričakujemo več razumevanja s strani vseh merodajnih krogov.

Naša mladina, ki se kulturno udeležuje v KUD »France Prešeren« na Breznici, je pred kratkim naštudirala Goldonijevo

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Godba na pihala marljivo vadi in sodeluje pri vseh javnih proslavah in prireditvah. Odsek Ljudske univerze je pričel z rednimi tedenskimi predavanji in študijem Politzerjeve knjige: »Sodobna filozofska vprašanja. Pri teh predavanjih bi bilo želeli večjega obiska. Gledališki odsek se je že jeseni pripravil na igro, ki je pa še ni »dal na svetlo«.

O kinu govorimo v Zirovnici že pet let. Aparaturo so nam že pred leti ponujali. V občini imamo dve primerni dvorani. Vsi si želimo kino predstav, posebno tisti, ki si ne utegnemo ogledati predstav v Radovljici ali na Jesenicah. Manjši kraji nas prehitujejo. Zato pričakujemo več razumevanja s strani vseh merodajnih krogov.

Naša mladina, ki se kulturno udeležuje v KUD »France Prešeren« na Breznici, je pred kratkim naštudirala Goldonijevo

veseloigro: »Lažnivec«, ki jo je Zirovnice. Zato pa ni rečeno, da na kulturnem polju nismo delavni.

Člani »Svobode« iz Zirovnice so v zadnjem času pokazali veselje do petja. Pod vodstvom svojega pevovodje so naštudirali Vodopivčevto spevoigro »Kovačev študent«. Ko so se z njo predstavili v Zirovnici, so zapeli za uvod štiri pesmi, ob ponovitvi igre na Breznici pa kar osem. Poslušalcem bi zelo ustregli, če bi med njimi zapeli nekaj paratizanskih pesmi in kako sodobno pesem o delu.

Amerikanec Niko bahaško stresa denar med vaše otroke

Huda vinogradniška kriza, ko je trtna uš uničila dolenske vinograde, je sprožila veliko izseljevanje slovenskega življa v Združene države. V tej dobi, konec 19. stoletja, je napisal nek mohorjanski pisatelj ljudsko povest »Ne v Ameriko«, kjer v slogu indijanerice in s slikanjem črnega na črno odvrča ljudi od emigracije, kakor da bi obubožani slovenski kmetič komaj čakal, kdaj se bo odtrgal od domače zemlje. Ne kako ob istem času, ko je začel parni vijak izpodrivati jadro, je še večji val emigracije preplaval Hrvaško Primorje, otoke in Dalmacijo, zajel in odnesel spavperizirane ribiče in brodarje in jih odlagal na atlantski in timorski obali obeh Amerik ter zanašal tja v Avstralijo in Novo Zelandijo. To dalmatinsko emigracijo svari Ivo Vojnovič pred izseljevanjem. Umetniško močno in preprčiljivo obravnava ta problem v sporednem dejanju svoje drame »Ekvinokcij«. Družbeno kritično pa pogled pisatelja ne sega globlje od analize primitivnega mohorjanskega pisca. Le malo let za »Ekvinokcijem« nastopi Ivan Cankar, ki v dramskem slikanju propada obubožanega in sproletariziranega kmeta odkriva jedro družbenih nasprotij v času porajanja kapitalizma v tem okolju in to v stilno čistejši realistični obliki kot Vojnovič. Res je sicer Dubrovčan v gnetenju dramske gnote spretnjši, teatsko bolj učinkovit od Cankarja, zato pa tudi manj življenjski. Sicer pa tehnično grobarjeva motika ni nič manjša nerodnost, kot Bernotova puška. Zalostna prednost Cankarjeva je v tem, da je družbena nasprotja in njihov nasadek, bedo, doživljal sam, saj ga je spremljala od trenutka, ko se je otrok zavedel, pa tja v zadnje dni življenja, dubrovniški plemič pa je s siromaštvom sicer sočustvoval, poznal pa ga je le z distance.

Plastično in z bogato paletto slikani pristaniški proletariati in njegovo — v dramli le obrobno — življenjsko usodo uporablja pesnik le za ustvarjanje potrebnega vzdušja melodramski zgodbi matere Jele. Ta zgodba je tako teatralna, z masilno simboliko natrpna, njena junakinja sentimentalno zgovorna, tragični razplet psihološko slabo utemeljen, da preseže, kako malo je na avtorja vplival Ibsen, ki v tej dobi suvereno obvlada evropski oder. Pač pa je v tej drami jasno opazen vpliv romantično-veristične italijanske opere tega

Izboljšali bodo kulturno-prosvetno dejavnost

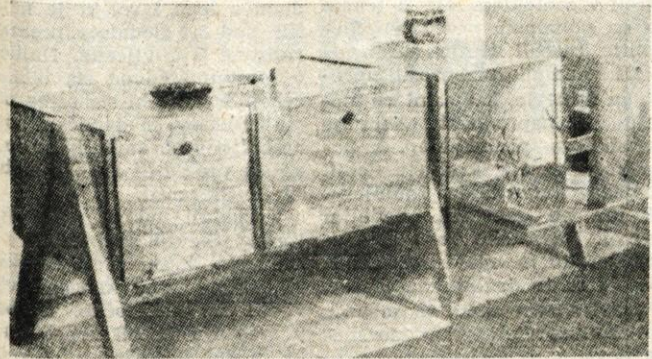

Izvir vsega neprijetnega duha v stanovanju je kuhinja, zato ne smemo nikdar dopustiti, da bi nam jedi vzkipele in se razlile po štedilniku. Če se nam to pripeti, potem odprimo kuhinjsko okno in prostor takoj prezračimo. Štedilnik obrišimo s časopisnim papirjem. Kadar je štedilnik pokapan z mastjo, potresimo po njem nekaj zrn soli. Neprijeten duh, ki ga povzročajo pri kuhanju zelenjave in drugih jedi, vpije topla voda v posodi poleg štedilnika. Posebno slašč duh razširjajo ohrovt, zelje in cvetača, zato jih kuhajmo v majhni količini vode.

Tudi zatohle omare moramo pogosto zračiti. Vsak vonj bomo odstranili iz njih, če narežemo veliko čebulo in jo položimo na dno. Čebula ima namreč to lastnost, da vpija vse vonje.

V bolniških sobah odstranimo slab zrak najhitreje, če napravimo preprih, bolnika pa medtem dobro pokrijemo.

Vonja po kuhinji se tudi obleka kaj hitro navzame. Zato je najbolje, da za kuhinjska dela ne nosimo volnenih oblek, temveč le obleke iz pralnega blaga.

Moderna, nizka in praktična omarica, ki nam lahko služi tudi kot domači bišé.

Gibanje koristi prav vsakomur in za ljudi, ki veliko sedijo je še prav posebno priporočljivo. Telesna razgibanost pomaga odstraniti marsikatero težavo — motnje krvnega obtoka, zaprtje, revmatične bolečine in podobno. Enostranska in dolgotrajna drža nas pogosto utruja, vendar zaradi tega ni potreben počitek, temveč iznenčenje utrujenosti na vse dele telesa. Veliko je ljudi, ki mislijo, da se morajo varovati gibanja, pa bodo ostali zdravi. V resnici pa prav noben organ, nobeno delovanje telesa ne postane odpornejše, če se ne gibamo. Samo vnetja in rane potrebujejo popoln mir.

Mišljenja, da so ljudje, ki jih pisarniško delo utruja, ki so živčni itd., potrebni počitka, je popolnoma zgrešeno. Če so živci enostransko prenapeti, potem ni zato utrujeno vse telo. Tudi ni potrebno počitka. Tipkaričica, ki ves dan sedi ob pisalnem stroju, ali delavec, ki stoji po 7 ur na istem mestu, n. pr. pri stružnem stroju in v slabo prezračenem prostoru opravlja srednje težko ali lahko ročno delo, nista potrebna počitka.

Gospodinje, ki imajo ploska stopala, često tožijo o bolečinah v nogah. Te težave bi odstranile s telovadbo. Hoja po ravnih

tleh stanovanja ne privede do aktivnega delovanja mišic na podplatih. Noga je v tem primeru samo pasivna odpora telesa in ker mišice podplatih ne delujejo aktivno, se ne okrepe, temveč samo ugreznejo. Na naravnih tleh pa se skuša noga prilagoditi in mišičevje se razbija. Zelo zdravo je, da vsaj poleti kdaj pa kdaj hodimo bosj.

Na vsak način pa tudi zelo zaposlene gospodinje, za pulatom stoječi prodajalci in podobni poklici potrebujejo precej telesne razgibanosti za izenačenje svojega enostranskega dela. Poleti si gibanje lahko privoščijo na soncu ali v vodi, pozimi zunaj ali v telovadnicah.

Lahko bi rekli, da je v današnjem času več težav zaradi pomanjkljivega, telesnega gibanja kot pa zaradi pretiranosti. Nesorazmerje med telesnimi in duševnimi zahtevami lahko privede do živčne slabosti. Vsak zdrav in telesno dobro izvečan človek pa ima močne živce.

Modni pomenki

Letošnjo zimo so zelo moderni beli volneni puloverji z visokim zaprtim ovratnikom. Če tak pulover že imate ali pa če ste dovolj potrpežljivi, da ga iz zelo tanke volne spletete same, potem ga lahko okrasite z ostanki raztrgane ogrlice iz belih perli. Perle raztreseno uvezite na prednji del života — zgoraj, ali pa jih priskijte na pulover v obliki podkvic. Tak pulover je zelo lep, če ga nosimo k ozkemu črnemu krilu. Učinkuje praznično in elegantno, zato ga lahko oblečemo za vse priložnosti.

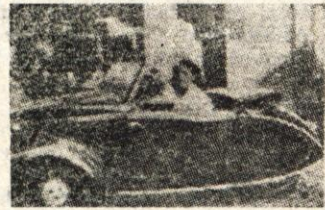

Bela bluza za svečanejšje prilike, kombinirana z ozkim črnim robom na malem ovratniku in bogatih rokavih.

NOV IZVOR VITAMINA A

Borovnice so zelo bogate na vitaminu A, ki kot je znano ugodno vpliva na vid, posebno v mraku. Med vojno so s poskusi ugotovili, da so piloti, ki so redno jedli marmelado iz borovnic, veliko bolje videli in zlasti so se izkazali pri nočnih poletih. Zaradi tega je ameriško letalsko poveljstvo naročilo na Norveškem večje količine te marmelade — v vojaške namene!

»BOLHA« AVTOMOBILI

Praktičnost in ekonomičnost nadvse, je geslo tudi pri proizvajalcih avtomobilov. Na sliki vidimo najnovjši model »bolha« avtomobila na treh kolesih. Iznajditelj je neki Francoz, ki živi v Toulousu. A avtomobilu sedi Francozinja, »osamljeno« kolo je zadaj.

ZENE, MOŠKI, OTROCI IN BARVE

Pred 45. leti so psihologi postavili vprašanje, katero barvo najbolj ljubijo, ženske, moški in otroci. Eden izmed njih, Beach po imenu, je 1909. leta napravil anketo, s katero je hotel dobiti zaključke. Prišel je do sklepa, da moški in ženske ljubijo iste barve. Seveda je to povprečen okus, kajti v različnih deželah so različni običaji in zato tudi okusi za barve različni. Razlika pa je v najljubših barvah. Pri tem so ugotovili, da so za moške najljubše barve zelena, modra in rdeča pa tudi bela in rumena. Pri ženskah je vrstni red malo spremenjen: modra, zelena, rdeča, bela in črna. Po statistikah pa so leta 1924 ugotovili, da imajo otroci najraje zeleno, modro, rdečo, vijoličasto in rumeno barvo. Torej se okus otrok bolj približa črnemu kot moškemu.

PRIHODNJA BRZINA LETAL

Po predvidevanjih aeronavtikov, bo v prihodnjih desetih letih letalska industrija pričela graditi letala, ki bodo dosegla brzino 4.500 kilometrov na uro. To je brzina, ki je dvakrat večja od vrtenja zemlje na Ekvatorju.

ČUDNA POKRIVALA

Banane so glavni vir dohodkov afriških plemen. Domačini iz rodu Banana se s njimi hranijo, trgujejo z njimi in jih tudi uporabljajo za predmete, ki so jim potrebni. Potrgajo po navadi kar zelene, vence banan pa si potem ženske dajo na glavo kot pokrivalo in jih nosijo, dokler ne dozori.

Taborniki v gozdu

Sneg je pobelil pokrajino. Mi taborniki se že vsi veselimo pravljamo na razne pohode v gozd. Opisal bom naš izlet v zasneženo naravo.

Zbrali smo se štirje fantje. Kmalu smo jo že ubirali proti gozdu. Moram pa vam povedati, da smo se zelo zamerili Vladu, ker ga nismo vzeli s seboj. Ko smo prišli na to misel, ga ni bilo poleg. Vlado je bil zaradi tega zelo užaljen in vedel smo, da pride za nami. Se med potjo smo si ponavljali, da moramo biti oprezní zaradi morebitnega zasledovanja. Saj veste, mladi smo in norčavi, zato smo hitro pozabili na to.

Kmalu zatem sem zaslišal nekaj hoji podobnega. Pohitel sem za tovariši. Sredi najburnejšega razgovora je priletel med nas pozdravček iz Vladove roke. Vrgel nam je palico. Stopil je med nas in zaničljivo dejal: »To ste mi taborniki!« Vsi osramočeni,

da nas je dobil, smo se pobrali domov.

Sokolje oko

Dragi Ko-obri čen!

Z željo, da moje pismo ne bo romalo v koš, sem se zopet oglasila. Gotovo so Ti Tvoji dopisniki že kaj pisali o polletnih počitnicah, ko so se za štirinajst dni rešili šolskih klopi.

Prišel je težko pričakovani dan. Za marljivo veselo, a za slabše žalosten. Vendar so počitnice tudi njim pregnale žalost in pričelo se je veselje počitnic — povratek v življenje.

Na vrsto so prišle zimske igre: sankanje, smučanje in drsanje. Gotovo je bil naiveselejši kraj za sankanje Smarjetna gora. Hotela sem se pošteno nasankati in zato smo se zmenile z Ivanko, Merico, Vero, Marto in Viko, da bomo šle na Smarjetno.

Bilo je sončno vreme, ko smo se vzpenjale proti vrhu. Večkrat smo se morale umakniti s poti sankarjem, ki so se že vozili z veliko brzino navzdol. Utrujene smo prišle na vrh, se okrepčale s čajem, nato pa smo se odpeljale. Slo je tako hitro, da smo morale biti zelo previdne, če nismo hotele zavoziti s poti. Ko smo privozile na dno, smo bile od nog do glave pokrite s snegom, ki je pršel med potjo v nas. Vesele smo odšle domov in sklenile, da gremo še. Počitnice pa so prekmalu minile in našega veselja je bilo konec.

Prvi dan me je v šoli prav pošteno zeblo. Mama mi je rekla, da je to gotovo lenoba, ki sem jo dobila v počitnicah. Mislim pa, da me bo kmalu zapustila, posebno, ko bom vprašana.

Sprejmi lepe pozdrave.

od Angele

Za tiste, ki imajo malo časa

Gospodinje, ki so zaposlene, nimajo mnogo časa za dolgotrajno kuhanje komplciranih kosil in večerij, zato prinašamo nekaj enostavnih receptov.

Vitaminski zrezek. Odrežemo kos telečjega ali govejega mesa za zrezke in ga dobro in tanko potolčemo. Nato prerežemo limono na dva enaka dela. Sok ene polovice iztisnemo a krožnik. Potem vzamemo zrezek in ga namočimo v njem. Zrezek pečemo na olju ali masti samo 2 minuti na vsaki strani. Posolimo ga šele, ko je že pečen. S sokom druge polovice limone pa okisamo običajno zeleno solato, na katero smo že prej dale olje in gorčico.

Krompirjeva solata. Krompir kuhamo v slani vodi, potem ga olupimo in še vročega zrežemo na tanke rezine. Nato ga začimo

nimo z oljem, limonovim sokom, gorčico, zrezanimi kislimi kumaricami ali gobami ter vse skupaj premešamo z dvema trdo kuhanimi jajcema, ki smo jih prej na drobno sesekljale. Jed je prav okusna in osvežujoča.

Špageti. Vzamemo 100 gramov špagetov in jih kuhamo v 3/4 litra vode. Po 35 minutah kuhanja bodo špageti popili vso vodo. Paziti moramo, da se nam spodnji sloj ne prisedi. Nato posodo pokrijemo in pripravimo gosto omako iz vkuhanih ali konzerviranih paradiznikov. Špagete lahko pripravimo tudi na tale način: kuhane polijemo z nekoliko vrelega olja, potre- semo s soljo in poprom ter dodamo še nekoliko narezanega peteršilja ter zribanega sira.

Ariel Kassak:

— In vendar ste imeli vzrok, je rekel inšpektor.

— Kateri?

— Pet sto tisoč dolarjev na teden do konca življenja, gospodična Werner.

— Gospod inšpektor!

— Ta gospodična bi res izgubila vse, če bi bila omožena, toda mislim, da lahko nehata s komedijo!

— Bert, je vzkliknila Lilian obupno in planila k Harryju. Kaj govori tvoj oče!

— Harry ji ni odgovoril. Obstala je ble- da kot smrt.

Stari gospod King je pojasnil.

— Danes popoldne smo prejeli anonim- nen brzojav, ki je vse razjasnil. Seveda smo se z uspehom prepričali, da je vse- bina resnična. Gospodična Werner, vi se včeraj niste poročili. Vse je bilo le pre- vara, da bi laže umorili Margo in bi sum- ne padej na vas. S tem bi se znebili tek- mice in še podedovali njen delež.

— Da se nisem poročila! Bert, Bert, go- vori vendar!

Inšpektor je hipoma izbruhnil:

— Ne saro, da se niste omožili. Ta človek, ki mu pravite Bert, ni moj sin, tudi se ne piše King. On je Harry Bik

in je družabnik mojega sina v neki krim- inalni agenturi.

— Toda, gospod King... je zajecjal Harry.

— Ne govori! Izkazalo se je, da ni vajina poroka nikjer zabeležena, tudi ne eksistir- a mirovni sodnik, ki naj bi bil vaju poro- čil. Če je poroka bila resnična, pripelji mi ga, prinesi mi poročni list! Presneto, celo hišica, v kateri naj bi se bila izvr- šila ceremonija, je bila najeta samo za eno noč. Že leta nihče več ne prebiva v njej.

V grobno tišino je končno spregovoril Harry.

— Res je. Nisva se poročila. Bila je ko- medija. Toda prisegam vam, da Lilian ni- česar ni vedela. Samo jaz sem vse na- pletel. Z lažno poroko sem hotel obvaro- vati Lilian pred Margo. Nisem pa hotel, da bi bila Lilian res omožena, ker bi s tem izgubila svoj delež.

— Kam si šel sinoči, potem, ko si pri- peljal gospodično v hotel?

— Odšel sem v svojo pisarno. Napisal sem dve pismi popolnoma enake vsebine in ju odposlal notarju Gassmannu in de Huentasu. Ker sta izvršilca oporoke, sem ju obvestil, da Lilian v resnici ni omožena in naj nikar ne dasta njenega denarja iz rok. Prosil sem ju tudi, naj čuvata skriv-

nost, dokler ne dobim dokazov o Margini krivdi. — — — Lilian, Lilian veruj mi, res te imam rad in vse sem storil le, da bi ti prihranil zlo. Veruj mi!

Lilian je dvignila k njemu svoj čisti pogled. Potem je stegnila roki in ga brez besed objela. Čutil je trepet njenega te- lesa in bitje njenega srca.

Potem so jo odvedli.

Harry je zapustil komisariat, prepričan, da bo bržkone čez nekaj ur tudi sam are- tiran pod obtožbo sokrivde. Pozno v noč je poizvedoval o de Huentasu, kakor mu je Bert naročil.

Drugi dan sta se zjutraj spet sešla. Ugotovila sta, da milijonarjev tajnik res ni bil nikdar poročen. V tem je prispela brzojavka. Harryjev pomočnik je javil, da so našli kapitana Scotta, ki je bil navzoč ob milijonarjevi smrti. Že naslednjega dne so bodo sešli. Harry je bil tako ve- sel, da se je prvič v teh hudih dneh spet zasmel. V njegov smeh je zabrnal tele- fon.

Bert je dvignil slušalko. Obraz se mu je vidno zresnil. Ko jo je spet odložil, je re- kel prijatelju.

— Harry, sedi, novica je preveč važna! Oče mi je telefoniral. Obvestil me je, da Marga Bolle, ni bila nečakinja milijonarja Williamsa, da sploh ni bila Marga Bolle.

Kaj?

Bila je ena izmed najspretnjših med- narodnih slepark. Bert in Harry sta ste- kla po stopnicah in se s prvim taksijem odpeljala na policijsko centralo.

XVIII.

— Kako je tvoj oče odkril resnico o ti- sti ženski? je vprašal Harry v avtomobilu.

— Ni mi bila všeč. Zgodba, ki jo je po- vedala, mi je vzbudila nekaj dvomov. Po-

tem je trdila, da je imela zaveznika v boju proti Liliani. Na vsak način sem sve- toval očetu, naj preišče njene prstne odtise. Odposlali so jih v Scotland Yard in v Su- rete v Paris. V Londonu so jih spoznali. Bila je neka Ana Potter, izmeček človeške družbe; v Angliji je bila zaradi poneverb obsojena na leto dni. Po prestani kazni je pobegnila v Francijo. To je bilo leta 1925. Njeni zgodbi smo nasledli prav vsi.

Do leta 25. je povedala resnično Margi- no zgodbo. Njej je pa dodala svojo, ki jo je živela po 1925. letu. Spretno je združila obe zgodbi. Ker je tudi izpremenila pri- imek, je popolnoma naravno, da je poli- cija ni izsledila.

— Toda, kako je vedela za resnično Margo? Kako in kje jo je spoznala?

— Tu se odpira delokrog tisočerihi mož- nosti. Oče je telefoniral Gassmannu, naj prinese vse Margine dokumente.

V policijski centrali so srečali Gassman- na, ki je staremu gospodu Kingu izročil vse Margine dokumente. Izkazalo se je, da so bili vsi originali prístni.

Oba Kinga in Harry so se spustili v ži- vahen razgovor. Bert je rekel:

— Resnica je naravnost slepeča. Vemo, da so vsi listi v Ameriki in na kontinentu več mesecev zapovrstjo pisali o milijonar- ju in njegovi oporoki. Tudi radijske poš- taje so pozivale obe dedinji, naj se javita. Zakaj se resnična Marga Bolle ni ogle- sila? Domnevam, da je bila že omožena.

Iz listov je izvedela za Williamsov pogoj. Poročena je izgubila pravico do dediščine. Iskala je izhoda in ga našla: Ano Potter. Izročila ji je svoje listine in se z njo do- govorila, da bosta delež delili.

— Toda potem je bila prava Marga Bol- le sleparkina zaveznica. Potem je ona umorila Ano, je vzkliknil Harry.

Z Jesenic

V dneh od 30. januarja do 4. februarja so predvajali na Jesenicah naš najnovejši in izredno priljubljeni film »Vesna«. Zaradi velikega zanimanja so bile predstave po štiri do petkrat dnevno in še bi ga lahko vrtili. Če pomislimo, da je dosegel v vsej zgodovini jeseniškega kino podjetja rekord film »Kapitan Horatio«, ki si ga je ogledalo 5697 gledalcev, je uspeh »Vesne« še toliko večji, saj si jo je ogledalo nič manj kot 10.200 Jeseničanov. Film bo predvajan tudi v kinu na Javorniku in na Hrušici, da okoliško prebivalstvo Jesenic ne bo prikrajšano. Če bi imeli podobnih filmov več in če bi jeseniško Kino podjetje upoštevalo želje svojih obiskovalcev, bi lanskoletno število obiskovalcev kina (187.953) v letošnjem letu znatno povečali. Res je, da je kino podjetje ustanova, ki je menda povsod najbolj obiskana, je pa tudi res, da na račun filmov dostikrat trpi obisk drugih kulturnih predstav.

Bilo je še v letnih mesecih, ko so Jeseničani z zadovoljstvom opazovali urejevanje nove stojnice pred kolodvorom, ki je bila namenjena za prodajo slada, bonbonov in drugih slaščic. Stojnica je bila povsem izdelana, a se ni za njo nihče zanimal. Ostala je prazna kot zakleti grad, četudi je bila zelo lična. V dneh najhujšega mraza letošnjega leta pa se je nekdo spomnil. Prepeljali so jo na drugo mesto v bližino lekarne in založili s potrebnim materialom. Žal pa ob mrazu, kakršen je letos, nima zaželenega prometa. Zamujeno je treba nadoknaditi, zato lastnik bifeja vztraja, četudi je mraz.

Mnogim Jeseničanom je prihranjena pot v Ljubljano, ker so na Jesenicah uvedli ordiniranje zdravnika-specialista za oči in zdravnika specialista za nos, ušesa in grlo, ki prihajata na Jesenice po dvakrat mesečno. Rezveljiva je novost, da bodo uvedli tudi za ostale bolezni pregleda po zdravnikih-specialistih na Jesenicah. Prihranila bo

le skupnost, saj bo odpadlo številno izostajanje od dela zaradi potovanja na zdravniške preglede v Ljubljano. Zdravniki-specialisti ordinirajo v bivši stari bolnici in sedanji ambulanti Zvezarne Jesenice, katere obnovitev je v minulemu letu tako napredovala, da je vsa pod streho in da so notranji prostori v celoti urejeni.

Iz Medvod

V Medvodah je organiziran tečaj Protiletalske zaščite, ki ga poseča nad 100 tečajnikov iz Medvod in bližnje okolice. Tečaj ima oddelke za saniteto, kemijo in hišno zaščito.

Tečaj bo predvidoma trajal 4 tedne. Žal, nekateri Medvodčani tega ne jemljejo dovolj resno, in se predavanj ne udeležujejo redno.

Po končanih teoretičnih in praktičnih urah bo skupna vaja slušateljev vseh oddelkov. Pred tem pa bo moral vsak tečajnik pokazati pridobljeno znanje pred komisijo. Tečaj vodita Čuček (kemični) in Hribar (sanitetni, hišna zaščita).

Iz Kamnika

V času polletnih šolskih počitnic je bil v Kamniku tečaj Rdečega križa, ki ga je organiziral okrajni odbor RK skupno z OLO Ljubljana-okolica. Tečaj je trajal 14 dni in je bil prirejen z namenom, da se ženska mladina, ki nima možnosti posejanja večernih predavanj, vključi v PLZ in obiskuje tečaj z zgoščenimi predavanji in praktičnimi vajami ter se seznanji z osnovami sanitetske službe, zdravstva, higijene, materinstva in nalogami PLZ. Vseh 48 tečajnic je dobro dejemalo snov. Vodstveni in predavateljski kader je bil dober in je zato tečaj lepo uspel. Tudi tečajnice, ki so po lastnih izjavah zelo nerade prišle, so spoznale njegovo veliko koristnost.

Iz Radovljice

Mladina radovljiškega okraja se vneta pripravlja na svojo okrajno konferenco, ki jo bo imela 14. februarja. V aktivnih so že izvolili nova vodstva in delegate. Ob tej priliki pa je

mladina razpravljala tudi o drugih problemih: tako o novih uredbah in predpisih, o razvoju komune in organizacijskih vprašanjih. Mladinski aktivni na Jesenicah v pripravah na konferenco tekmujejo med seboj, da bi dosegli čimboljše uspehe. Po zadnjih poročilih je število organizirane mladine v radovljiškem okraju 3393, približno 1600 pa jih še ni vključenih v mladinske organizacije.

Medtem ko je v ostalih okrajih naše republike dokajšnje zanimanje za razne tečaje za kmečko mladino, v radovljiškem okraju tega ni opaziti v taki meri. Sedaj delujejo v okraju trije taki tečaji (v Boh. Bistrici, Bohinjski Srednji vasi in Podnartu), ki majo skupno okoli 90 obiskovalcev.

Turneja po gorenjskih skakalnicah

Da bi stari mojstri — skakalci čim uspešneje posredovali svoje znanje naslednikom, je Gorenjska smučarska podzveza razpisala dva tečaja, v katerih se bodo smučarji skakalci temeljito pripravili na počastitev letošnjega največjega smučarskega praznika — 20-letnice Planice.

V času od 14. do 21. t. m. bo turneja mladincev skakalcev, ki bodo nastopili na skakalnicah v Trziču, Kranju, Kropi in na Jesenicah.

V času od 25. do 28. t. m. pa bodo tekmovali člani na skakalnicah v Bohinju, Bledu, Hrušici in Planici.

Vse te skakalne prireditve bodo propagandnega značaja z namenom poživiti skakalni šport na Gorenjskem. Med mladinci kakor tudi med člani bodo nastopili vsi naši priznani smučarji.

Gibanje prebivalstva

Jesenice

v januarju in februarju

Rojenih je bilo 80 otrok.
Umrli so: Ivana Potočnik, stara 75 let, Terezija Lipovec, stara 71 let, Marija Bogataj, stara 66 let, Ludvik Smerke, star 45 let, Terezija Pavlenč, stara 70 let, Janez Zaveljica, star 60 let, Jože Konič, star 42 let, Štefka Pernel, stara 2 dni, Marija Borštnar, stara 34 let, Jerica Volontar, stara 73 let, Zdravko Ambrožič, star 1 dan, Miran Iskra, star 9 mesecev, Frančiška Horvat, stara 69 let, Franc Arh, star 71 let, Dušan Zvab, star 5 mesecev, Stako Tonejc, star 52 let, Marija Bulovec, stara 2 dni, Doroteja Robič, stara 80 let, Andrej Miklavc, star eno leto in Terezija Klinar, stara 60 let.

Poročili so se: delavec Franc Hočevar in delavka Pavla Haramija, tov. delavec Muhamed Alibegović in gospodinja Adeviha Zahirovič, tov. delavec Matko Panič in delavka Milena Jamnik, tov. delavec Rudolf Rozman in gospodinja Ivana Noč.

TVD Partizan v Kranju je pregledal svoje delo

Pretekli teden je podalo obračun o svojem delu tudi TD »Partizan« iz Kranja. Ob ne najboljše udeležbi so zborovalci ugotovili, da je bilo delo v preteklem letu dokaj zadovoljivo in, da je telesna vzgoja v Kranju dobila trdne temelje. Društvo so tekom leta mnogo pomagali delovni kolektivi, prav tako pa je društvo imelo najboljše odnose in stike z JLA. Telovadci, ki zaenkrat še gostujejo v treh tujih telovadnicah so pripravili akademijo, s katero so imeli lep uspeh, saj so jo morali zaradi velikega zanimanja ponoviti. Sodelovanje

Uspeh medvoških košarkarjev

vsega članstva pa bo moralo biti v tem letu boljše, zlasti bi se morali vrniti tisti, ki jih je društvo poslalo v razne tečaje, pa so potem telovadnico zapustili. Poseben napredek je društvo zabeležilo v zbiranju mladine, saj je število že sedaj dvakrat večje, kot v preteklem letu. Društvo je svoje člane poslalo na številna tekmovanja tako doma kot v drugih mestih. Dosegli so prav zavidljive uspehe.

Košarkarji »Partizana« so odigrali v preteklem letu 25 tekem in na pokalnem prvenstvu Slovenije zasedli tretje mesto. Igrači so na zboru zaprosili upravo za trenerja, ker sami ne morejo več napredovati. Zbor je zaradi tega sprejel sklep, da bodo košarkarji v kratkem dobili svojega trenerja iz Ljubljane, ki jim bo omogočil nadaljni razvoj. Prav tako bodo ustanovili žensko in mladinsko ekipo, ker je za to dovolj kandidatov. V zaključnem delu zborovanja so člani sprejeli sklep, da mora nova uprava društva v prvi vrsti posvetiti največ pozornosti gradnji novega telovadnega doma, ki ga Kranj zaenkrat še nima. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika društva tov. Cene Beznik.

Tradicionalnega pokalnega turnirja na Taboru v Ljubljani se je letos udeležilo 13 ekip, med njimi 4 partizanska društva iz Slovenije (Medvode, Domžale, Kranj in Šoštanj). Gorenjsko sta zastopali ekipi Medvode in Kranj. Dočim so Kranjčani izpadli že v II. kolu, je uspelo Medvodam, da se plasirajo v četrtfinale, kjer so se srečali z Rudarjem iz Trbovelj, članom I. slovenske lige.

Kljub temu, da je veljal Rudar za favorita, so mladinci Medvode z lepo igro, ki je navdušila nad 300 gledalcev, premagali rutirane Trbovljčane. Najboljša v moštvo Medvod sta bila Čuček in Knific, ki sta sama odsegala 30 košev. Medvodčani so bili najboljši v obrambi, ki so jo nekateri proglasili za eno najboljših v Sloveniji.

V zadnji tekmi proti ljubljanski Slaviji so izgubili s tesnim rezultatom 46:44, čeprav so 30 sekund pred koncem tekme vodili za eno točko. Najboljši v srečanju je bil zopet Čuček, ki je dal 48 košev na turnirju, pred Knificem 41, Bezkom 25 itd.

Zadnje čase sicer Medvodčani niso redno trenirali, sedaj pa bodo zopet začeli z rednim treningom.

Kegljanje

V nedeljo je bilo v Kranju na sporedu drugo kolo slovenske kegljaške lige. Tokrat sta se pomerili ekipi »Krima« iz Ljubljane in »Kranja«. Po osemurnem tekmovanju je zmagal »Kranj« z razliko 345 kegljev. Kranjčani so podrli skupaj 4813, Ljubljanačani pa 4468 kegljev. Ambrožič Miro je z rezultatom 871 postavil nov rekord kranjskega kegljišča.

Lepi uspehi v Stražišču

Preteklo soboto je podal obračun o svojem delu tudi TVD »Partizan« iz Stražišča. Društvo ima veliko število članstva, posebno mladine. Največji lanskoletni uspeh je bila otvoritev nove telovadnice, ki je najlepša na Gorenjskem. Prihodnje leto bodo posvetili posebno pozornost vzgoji novega voditeljskega kadra. V ta namen bodo priredili poseben vaditeljski tečaj.

OBVESTILO

Zaradi netočnosti katastrskih podatkov se bo odmera dohodnine izvršila na podlagičasne korekture katastrskega stanja.

Zato se v smislu navodil Izvršnega sveta št. 442/54 z dne 28. januarja 1954 pozivajo vse fizične in pravne osebe, ki morajo v letu 1954 plačati dohodnino od kmetijstva ter so lastniki posestev odnosno parcel na območju LOMO Kranj, da prigrisijo do vključno 18. februarja na LOMO Kranj, soba št. 3, vse neskladnosti med dejanskim stanjem in med stanjem, ki je vpisano v katastrskih operativih (kulturne in druge spremembe). Uradne ure za stranke so vsak dan od 9. ure dalje.

Katastrski operativi so razgrnjeni na Ljudskem odboru mestne občine Kranj.

O neskladnosti med dejanskim stanjem in katastrofom morajo lastniki vložiti prijavo sprememb v smislu čl. 21 Uredbe o zemljiškem katastru.

Kdor ne vloži prijave, ali kdor prijavi napačne podatke o svojem zemljišču, bo kaznovan v smislu čl. 38 Uredbe o zemljiškem katastru.

Prepozno vložene prijave se ne bodo upoštevale.

Davčnim zavezancem se bodo spremembe za korekturo dohodnine upoštevale po odločitvi komisije pri OLO Kranj.

Ljudski odbor mestne občine Kranj

Radio Ljubljana

V radijskem dnevniku so na sporedu poročila vsak dan ob 5.35, 7.25 (ob nedeljah samo ob 7.00), 12.30, 15.00, 19.00 in 22. uri.

V dneh od 14. do vključno 20. februarja boste med drugim slišali tudi naslednje oddaje:

V nedeljo, 14. febr.: ob 8.15 so na sporedu domače pesmi za veselo nedeljsko jutro, ob 11.00 izbor iz srbskih ljudskih pripovedk za naše pionirje, ob 13.00 oddaja za naše kmetovalce, ob 13.15 Zeleli ste — poslušajte, ob 18.00 pa radijska reportaža o kraljeviški ladjedelnici. Ob 18.20 prislunite pisanemu sporedu slovenskih narodnih pesmi, ob 22.15 pa plesni in zabavni glasbi.

V ponedeljek, 15. febr.: ob 7.00 je oddaja za gospodinjce, ob 13.15 slovenske narodne in umetne pesmi, ob 14.40 mazurke in valčki, ob 16.00 operne melodije. O problemih etike bo ob 20.00 predaval Lev Modic, ob 20.15 pa poslušajte koncert beograjske filharmonije v okviru drugega jugoslovskega radijskega festivala.

V torek, 16. febr.: ob 7.00 nasveti našim kmetovalcem, ob 11. uri reportaža pri Ribničanih za pionirje, ob 11.30 pa šolska ura za višjo stopnjo. Modne novosti bodo slišale naše žene ob 13.00 in ob 17.10 bodo za dobro voljo zaigrali Stirje fantje, Vaški kvintet in Veseli godci. Ob 18.30 in na sporedu oddaja iz bojev naših narodov, ob 18.40 samospevi Frana Suberta (poje Dana Ročnik). Ob 20.00 je na sporedu oddaja Okno v svet, ob 21.00 literarno esejistična oddaja: Cer-

vantes in njegov Don Kichot, in ob 21.30 zabavna glasba.

V sredo, 17. febr.: ob 13.00 oddaja za pionirje, ob 14.40 poje umetne in narodne pesmi mešani zbor Svobode iz Trbovelj. Zdravstvene nasvete boste slišali ob 17.50, zunanje-politični feljton ob 18.30 in ob 20.00 radijsko igro Huga v Hofmannsthalu: Elektra. Ob 22.15 pa igra plesni orkester Ferrya Souvarna.

V četrtek, 18. febr.: ob 6.15 Kam bomo šli na izlet, ob 13.15 operne melodije, ob 13.50 športno predavanje, ob 15.30 Cicanom dober dan in ob 16.00 Zeleli ste — poslušajte. Ob 17.30 je na sporedu oddaja za žene, ob 20.00 simfonični koncert z drugega radijskega festivala in ob 20.15 plesna glasba.

V petek, 19. febr.: ob 7.00 so na programu nasveti kmetovalcem, ob 13.15 oddaja: Koroška, Bela Krajina in Prekmurje v narodni pesmi, ob 16.00 predavanje Irme Filisove o političnem in kulturnem življenju v Svici, ob 18.00 mali koncert za mladino, ob 18.30 kulturni pregled in ob 18.45 igra veseli trio. Tedenski zunanje-politični pregled je na sporedu ob 20.00, ob 21.00 pa oddaja iz del Branislava Nušiča.

V soboto, 20. febr.: ob 7.00 oddaj govori gospodinjcam, ob 13.10 slovenske narodne pesmi, ob 14.00 filmska glasba in ob 15.30 oddaja za pionirje. Operetnim melodijam prislunite ob 17.10, ob 20.00 pa se zabavajte ob pisanem sporedu sobotnega večera.

Kino sporedi

Kino »Storžič«, Kranj: od 13. do 15. februarja mehiški film »Salidadin šal«. Matineji 14. februarja ob 8.30 »Salidadin šal«, ob 10.20 »Na nebu ni cest«. 17. do 21. februarja ameriški barvni film »Ljubimca iz New Orleansa«, predstave dnevno ob 16., 18. in 20. uri.

Kino »Svoboda«, Stražišče: 13. in 14. februarja amer. film »Na nebu ni cest«, predstave v soboto ob 17. in 19. uri, v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri. Matineja 14. februarja ob 10. uri »Salidadin šal«, 16. februarja ob 19. uri mehiški film »Salidadin šal«.

Kino Zadržnik Primskovo: 13. in 14. februarja amer. barvni film »Konec sveta«, predstave v soboto ob 19. uri, v nedeljo vaja od 12. do 15. februarja ob 15., 17. in 19. uri.

Kino »Triglav«, Cerklje: 13. in 14. februarja amer. barvni film »Konec sveta«, predstave v soboto ob 19. uri, v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri.

Kino »Radio«, Jesenice: predvaja od 12. do 15. februarja a-

meriški zabavni film »Skrivnost življenja Walterja Mittyja«. Od 16. do 18. februarja ameriški vojaški film »Zmaga ali smrt«. Predstave so vsak dan ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri. Vsako nedeljo dopoldan matineja ob 10. uri. Cena za odrasle 20 din, za mladino 10 din.

Kino »Plavža«, Jesenice: predvaja od 12. do 15. februarja ameriški glasbeni film »Plavajoče gledališče«. Od 16. do 18. februarja ameriški film »Tajni tovor«. Predstave vsak dan ob 18. uri, v sredo in soboto ob 18. in 20. uri. Ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri. Vsako nedeljo dopoldne matineja ob 10. uri. Cena za odrasle 20 din, za mladino 10 din.

Kino Javornik-Koroška Bela: predvaja od 12. do 15. februarja italijanski film »Norčije v operi«. Predstave ob petkih in sobotah ob 17. in 19. uri, ob nedeljah ob 17. in 19. uri. Vsako nedeljo dopoldan matineja ob 10. uri. Cena za odrasle 20 din, za mladino 10 din.

objave • oglasi

GLEDALISCE

Prešernovo gledališče Kranj
Petek, 12. febr. ob 20. uri: Zweig, »Volpone«. — Izven.
Nedelja, 14. febr. ob 16. uri: Zweig, »Volpone«. — Izven.

Torek, 16. febr. ob 20. uri: Vojnovič, »Ekinokcij«. — Red Torex. — Vstopnice so še v prosti prodaji. — Jele: Angelca Hlebčeta, Frano Dražič: Marjan Dolinar.

Četrtek, 18. febr. ob 16. uri: Gehri, »Sesto nadstropje«. — Red popoldanski. Vstopnice so še v prosti prodaji.

MALI OGLASI

Prodaj nov predvojni električni motor 1 1/2 KS. — Perko Franc, Podbrezje, p. Duplje.

Prodaj brejo kozo, dobro mlekarico. Lešnjak Karol, Zg. Bitnje 6.

Kravo, izredno dobro molznico, visoko brejo, proda Praprotnik, Prezrenje, Podnart.

Preključujem, kar sem neresničnega rekla o Slavcu Mari, Majstrov trg 2. — Jazbec Milka, Primskovo 54, Kranj.

Knjigovodkinja išče v Kranju prazno sobo. — Obrtniku event. pomagam v knjigovodstvu. Ponudbe poslati na upravo lista.

V soboto, 13. februarja izide brošura

O KATEGORIZACIJI STANOVANJ

NA PODROČJU LOMO KRANJ Brošuro lahko kupi vsakdo pri kolporterjih dnevnega časopisja in na mestni občini v Kranju

Pozor!

KOŽE SVEŽE IN SLANE

odkupuje

KONJUH

v vsaki količini

v svoji odkupni postaji v Kranju Savska c. 3
in odkupni postaji v Škofji Loki - Stara Loka
pri Gosarju

po konkurenčnih cenah in najbcljšem prevzemu!